

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER,
ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Retningslinjer for statstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020

(2014/C 200/01)

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
1. ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER	3
1.1. Anvendelsesområde	3
1.2. Støtteforanstaltninger omfattet af retningslinjerne	5
1.3. Definitioner	5
2. ANMELDESEPLIGTIG MILJØ- OG ENERGISTØTTE	10
3. VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 107, STK. 3, LITRA C)	11
3.1. Fælles vurderingsprincipper	11
3.2. Generelle bestemmelser om forenelighed	12
3.3. Støtte til energi fra vedvarende kilder	23
3.4. Energieffektivitetsforanstaltninger, herunder kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling	28
3.5. Støtte til forøgelse af ressourceeffektiviteten og navnlig støtte til affaldshåndtering	30
3.6. Støtte til opsamling og lagring af CO ₂ (CCS)	31
3.7. Støtte i form af lempelser af eller fritagelser for miljøafgifter og i form af nedsættelser af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder	32
3.8. Støtte til energiinfrastruktur	36
3.9. Støtte til tilstrækkelig produktion	38
3.10. Støtte i form af ordninger for handel med emissionstilladelser	41
3.11. Støtte til flytning af virksomheder	41
4. EVALUERING	42
5. ANVENDELSE	43
6. RAPPORTERING OG OVERVÅGNING	44
7. REVURDERING	44

INDLEDNING

1. For at forhindre, at statsstøtte fordrejer konkurrencevilkårene i det indre marked og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne på en måde, der strider mod den fælles interesse, fastlægges i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»traktaten«) det princip, at statsstøtte er forbudt. I visse tilfælde kan statsstøtte dog være forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 2 og 3.

2. På grundlag af traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan Kommissionen betragte statsstøtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner i EU som forenelig med det indre marked, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

3. I Europa 2020-strategien⁽¹⁾ fokuseres der på at skabe grundlaget for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. I den henseende er der fastsat en række overordnede mål, herunder mål for klimaændringer og bæredygtighed på energiområdet: i) en nedbringelse af Unionens drivhusgasudledninger på 20 % i forhold til niveauet i 1990, ii) en forøgelse af den andel af Unionens energiforbrug, der stammer fra vedvarende ressourcer, til 20 % og iii) en forbedring af Unionens energieffektivitet på 20 % sammenlignet med niveauet i 1990. De første to af disse nationalt bindende mål blev nået gennem »klima- og energipakken«⁽²⁾.

4. Den 22. januar 2014 foreslog Kommissionen de energi- og klimapolitiske mål, der skal nås senest i 2030 i meddelelsen »Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030«⁽³⁾ (2030-rammen). 2030-rammen har følgende søjler: i) en nedbringelse af drivhusgasudledningerne med 40 % i forhold til niveauet i 1990, ii) et EU-dækkende bindende mål for vedvarende energi på mindst 27 %, iii) nye ambitioner med hensyn til energieffektivitetspolitikker og iv) et nyt styringssystem og et sæt nye indikatorer til sikring af et konkurrencepræget og sikkert energisystem.

5. De overordnede mål, der er nævnt i punkt (3) er særligt vigtige for disse retningslinjer. For at understøtte realiseringen af disse mål præsenteres initiativet »et ressourceeffektivt Europa« blandt de syv flagskibsinitiativer i Europa 2020-strategien⁽⁴⁾. Det flagskibsinitiativ har til formål at skabe rammerne for en række politikker, som kan støtte overgangen til en ressourceeffektiv økonomi med lave CO₂-emissioner, som bidrager til:

- a) at forbedre de økonomiske resultater, samtidig med at ressourceforbruget nedbringes
- b) at finde frem til og selv skabe muligheder for økonomisk vækst, øget innovation og at forbedre konkurrenceevnen i Unionen
- c) at sikre forsyningssikkerheden med hensyn til grundlæggende ressourcer
- d) at imødegå klimaforandringer og begrænse de miljømæssige virkninger af ressourceforbruget.

6. Det bør erindres, at der i køreplanen for ressourceeffektivitet⁽⁵⁾ og flere af Rådets konklusioner efterlyses en udfasning af miljøskadelige subsidier⁽⁶⁾. I disse retningslinjer skal der derfor tages hensyn til både de negative virkninger af miljøskadelige subsidier og behovet for at afveje modstridende politiske områder og hensyn, hvilket også anerkendes i flagskibsinitiativet. Støtte til udvinding af fossile brændstoffer er ikke omfattet af disse retningslinjer.

⁽¹⁾ KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010.

⁽²⁾ Beslutning nr. 406/2009/EF af 23. april 2009 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 136) og direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

⁽³⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030 (COM(2014) 15 final) af 22.1.2014.

⁽⁴⁾ COM(2011) 21 of 26.1.2011.

⁽⁵⁾ COM(2011) 571 final of 20.9.2011.

⁽⁶⁾ I Det Europæiske Råds konklusioner fra den 23. maj 2013 bekræftes behovet for at udfase subsidier, der skader miljøet eller økonomien, herunder til fossile brændstoffer, for at fremme investeringer i ny og intelligent energiinfrastruktur.

7. I køreplanen opfordres medlemsstaterne desuden til at effektivisere deres indsats med hensyn til at realisere fordelene ved EU-lovgivningen⁽⁷⁾. For at forhindre, at statsstøtteforanstaltninger fører til miljøskader, skal medlemsstaterne desuden navnlig sikre, at Unionens miljølovgivning overholdes, og gennemføre en miljøkonsekvensundersøgelse, når dette kræves i EU-lovgivningen. Medlemsstaterne skal også sikre, at alle relevante tilladelser er indhentet.

8. I meddelelsen »Energi 2020 — En strategi for konkurrencedygtig, bæredygtig og sikker energi«⁽⁸⁾, som indgår i flagskibsinitiativet »et ressourceeffektivt Europa«, konkluderes det allerede, at målet om et sikkert og bæredygtigt marked for energi til en rimelig pris vil blive undermineret, medmindre elforsyningsnettene opgraderes, forældede anlæg erstattes af mere konkurrencedygtige og renere alternativer, og energien udnyttes mere effektivt i hele energikæden.

9. 2030-rammen opfordrer til en ambitiøs forpligtelse til at reducere drivhusgasemissionerne i overensstemmelse med 2050-køreplanerne. Realiseringen af dette mål bør bygge på en omkostningseffektiv tilgang, der giver medlemsstaterne fleksibilitet til at indrette et kulstoffattigt energisystem, der passer til deres særlige omstændigheder, og fremme forskning og innovation til støtte for klima og energi efter 2020. Disse retningslinjer overholder disse principper og baner vejen for 2030-rammen.

10. I disse retningslinjer fastsætter Kommissionen betingelserne for, om støtte på energi- og miljøområdet kan betragtes som forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c).

11. Som anført i Kommissionens meddelelse om modernisering af statsstøttere reglerne⁽⁹⁾ skal moderniseringen af statsstøttekontrollen tjene tre formål, nemlig

- a) at fremme bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst i et konkurrencedygtigt indre marked
- b) at koncentrere Kommissionens statsstøttekontrol om de sager, som har størst indvirkning på det indre marked, og samtidig styrke samarbejdet med medlemsstaterne om håndhævelsen af statsstøttere reglerne
- c) at sikre ensartede regler og hurtigere afgørelser.

12. I meddelelsen bliver der især slået til lyd for, at man ved revisionen af de forskellige retningslinjer og rammebestemmelser følger en helhedstilgang, der skal tage sigte på at styrke det indre marked, øge effektiviteten i de offentlige udgifter ved at sikre, at den ydede statsstøtte bidrager bedre til virkeliggørelse af mål af fælles interesse, og skærpe kontrollen med tilskyndelsesvirkningen, med støttens begrænsning til det nødvendige minimum samt med dens potentielle negative virkninger for konkurrence og samhandel. Betingelserne for forenelighed i disse retningslinjer er baseret på disse fælles vurderingsprincipper.

1. ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

1.1. Anvendelsesområde

13. Disse retningslinjer gælder for statsstøtte, der ydes til miljøbeskyttelse eller energiformål inden for alle sektorer, der er omfattet af traktaten, for så vidt foranstaltningerne er omfattet af afsnit 1.2. Retningslinjerne finder således også anvendelse på sektorer, der er underlagt særlige EU-bestemmelser om statsstøtte (transport⁽¹⁰⁾, kul, landbrug, skovbrug samt fiskeri og akvakultur), medmindre andet er fastlagt i sidstnævnte bestemmelser.

⁽⁷⁾ I anden lovgivning, såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16) (»direktivet om vedvarende energi«) er der for eksempel krav om bæredygtighedskriterier for biobrændsler og ikkeforskelsbehandling i artikel 17, stk. 1-8.

⁽⁸⁾ KOM(2010) 639 af 10.11.2010.

⁽⁹⁾ KOM(2012) 209 af 8.5.2012.

⁽¹⁰⁾ Disse retningslinjer berører ikke Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til jernbaneselskaber (EFT C 184 af 22.7.2008, s. 13). Retningslinjerne for statsstøtte til jernbaneselskaber giver mulighed for forskellige former for støtte, herunder støtte til nedbringelse af eksterne omkostninger ved jernbanetransport. Denne type støtte er omfattet af afsnit 6.3 i retningslinjerne for statsstøtte til jernbaneselskaber og tjener til at tage højde for, at jernbanetransport gør det muligt at undgå eksterne omkostninger i forhold til konkurrerende transportformer. Forudsat at samtlige betingelser i afsnit 6.3 i retningslinjerne for statsstøtte til jernbaneselskaber er opfyldt, og forudsat at støtten ydes uden forskelsbehandling, kan medlemsstaterne yde støtte til nedbringelse af eksterne omkostninger.

14. Hvad angår landbrug samt fiskeri og akvakultur, finder disse retningslinjer anvendelse på støtte til miljøbeskyttelse til fordel for virksomheder inden for produktforarbejdning og -salg og under visse omstændigheder til fordel for virksomheder, der er aktive inden for primærproduktion. Der gælder følgende betingelser for disse sektorer:

- a) hvis støtten vedrører støtteberettigede omkostninger i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006⁽¹⁾ eller dens efterfølger⁽²⁾, vil den højest tilladte støtteintensitet for virksomheder inden for forarbejdning og salg af fiskevarer være den højeste sats af den tilladte støtte ifølge disse retningslinjer og den tilladte støttesats ifølge forordningen
- b) hvad angår primær landbrugsproduktion og foranstaltninger på landbrugs- og skovbrugsområdet, der medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), gælder disse retningslinjer kun i det omfang, at Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til landbrug og skovbrug for 2007-2013⁽³⁾ som ændret eller erstattet ikke rummer specifikke bestemmelser
- c) på området for primærproduktion inden for fiskeri og akvakultur gælder disse retningslinjer kun, hvis der ikke findes specifikke bestemmelser om støtte til miljøbeskyttelse eller energiformål.

15. Disse retningslinjer gælder ikke for

- a) udvikling og fremstilling af miljøvenlige produkter, maskiner eller transportmidler med henblik på brug af færre naturressourcer, og foranstaltninger gennemført i fabrikker eller andre produktionsanlæg for at forbedre sikkerhed og sundhed⁽⁴⁾
- b) finansiering af miljøbeskyttelsesforanstaltninger vedrørende transportinfrastrukturer som lufthavne, vejnet, jernbanenet, indre vandveje og søhavne
- c) strandede omkostninger som defineret i Kommissionens meddelelse om analysemetoden for statsstøtte i forbindelse med strandede omkostninger⁽⁵⁾
- d) statsstøtte til forskning, udvikling og innovation⁽⁶⁾ er underkastet Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation⁽⁷⁾
- e) statsstøtte til foranstaltninger vedrørende biodiversitet⁽⁸⁾.

16. Der må ikke ydes miljø- og energistøtte til kriseramte virksomheder som defineret med henblik på disse retningslinjer i Fællesskabets gældende retningslinjer for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽⁹⁾ som ændret eller erstattet.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 af 27. juli 2006 om Den Europæiske Fiskerifond (EUT L 223 af 15.8.2006, s. 1).

⁽²⁾ Se Kommissionens forslag til forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, KOM(2011) 804 endelig.

⁽³⁾ EUT C 319 af 27.12.2006, s. 1. Dette gælder også de retningslinjer, der erstatter retningslinjerne fra 2006, hvis gyldighed udløber den 31. december 2013.

⁽⁴⁾ Miljøstøtte er generelt mindre konkurrencefordrejende og mere effektiv, hvis den ydes til forbrugeren/brugeren af miljøvenlige produkter i stedet for producenten/fabrikanten af miljøvenlige produkter. Desuden kan brugen af miljømærker og påstande på produkter være et andet middel til at sætte forbrugere/brugere i stand til at træffe velinformerede købsbeslutninger og til at øge efterspørgslen efter miljøvenlige produkter. Når de er veludformede, anerkendte, klare, pålidelige og opfattes som relevante af forbrugere, kan robuste miljømærker og sande miljøpåstande være et effektivt redskab til at styre og forme (forbrugernes) adfærd til fordel for mere miljøvenlige valg. Brug af en velanset mærknings/certificeringsordning, hvortil der benyttes klare kriterier, og som er underkastet ekstern (tredjeparts)kontrol, vil blive en af de mest effektive metoder for virksomheder til at vise forbrugere og andre berørte parter, at de opfylder høje miljøstandarder. I lyset heraf medtager Kommissionen ikke specifikke regler for støtte til udvikling og fremstilling af miljøvenlige produkter i anvendelsesområdet for disse retningslinjer.

⁽⁵⁾ Vedtaget af Kommissionen den 26. juli 2001 og meddelt medlemsstaterne ved brev ref. SG(2001) D/290869 af 6. august 2001.

⁽⁶⁾ Retningslinjerne giver en bonus for økoinnovationsprojekter, som er særdeles miljøvenlige og meget innovative investeringer.

⁽⁷⁾ EUT C 323 af 30.12.2006, s. 1.

⁽⁸⁾ Denne støtte kan behandles efter reglerne om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse; se sag SA.31243 (2012/N) og NNS/2009.

⁽⁹⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2).

17. Ved vurderingen af støtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har fundet ulovlig og uforenelig med det indre marked, vil Kommissionen tage hensyn til det støttebeløb, der endnu ikke er tilbagebetalt ⁽²⁰⁾.

1.2. Støtteforanstaltninger omfattet af retningslinjerne

18. Kommissionen har udpeget en række foranstaltninger på miljø- og energiområdet, hvor statsstøtte på visse betingelser kan være forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c):

- a) støtte til initiativer, der går videre end EU-standarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet, hvor der ikke er vedtaget EU-standarder (herunder støtte til erhvervelse af nye transportmidler)
- b) støtte til tidlig tilpasning til kommende EU-standarder
- c) støtte til miljøundersøgelser
- d) støtte til rensning af forurenede industrigrunde
- e) støtte til foranstaltninger, hvor der anvendes energi fra vedvarende energikilder
- f) støtte energieffektivitetsforanstaltninger, herunder kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling
- g) støtte til forøgelse af ressourceeffektiviteten og især bedre affaldshåndtering
- h) støtte til opsamling, transport og lagring af CO₂ (CCS), herunder enkeltelementer i CCS-kæden
- i) driftsstøtte i form af miljøafgiftslempler eller -fritagelser
- j) driftsstøtte i form af sænkede bidrag til finansiering af støtten til elektricitet fra vedvarende energikilder
- k) støtte til energiinfrastruktur
- l) støtte til sikring af tilstrækkelig produktion
- m) støtte i form af omsættelige tilladelser
- n) støtte til flytning af virksomheder.

1.3. Definitioner

19. I disse retningslinjer gælder følgende definitioner:

1. »miljøbeskyttelse«: foranstaltninger, der tager sigte på at afhjælpe eller forebygge skade på de fysiske omgivelser eller naturressourcer forårsaget af en støttemodtagers egne aktiviteter, nedbringe risikoen for en sådan skade eller føre til mere effektiv anvendelse af naturressourcer, herunder energibesparende foranstaltninger og anvendelse af vedvarende energikilder
2. »energieffektivitet«: en mængde sparet energi, der konstateres ved at måle og/eller anslå forbruget før og efter gennemførelsen af en foranstaltning til forbedring af energieffektiviteten, idet der korrigeres for eksterne forhold, der påvirker energiforbruget
3. »EU-standard«:
  - a) en obligatorisk EU-standard for grænseværdier på miljøområdet, som den enkelte virksomhed skal overholde ⁽²¹⁾, og

⁽²⁰⁾ Se i denne henseende de forenede sager T-244/93 og T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mod Kommissionen, Sml. 1995 II, s. 2265 og Kommissionens meddelelse »Mod en effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutninger, som pålægger en medlemsstat at tilbagebetale ulovlig og uforenelig statsstøtte« (EUT C 272 af 15.11.2007, s. 4).

⁽²¹⁾ Standarder eller mål fastsat på EU-plan, som er bindende for medlemsstaterne, men ikke for individuelle virksomheder, udgør således ikke EU-standarder.

b) forpligtelsen i henhold til direktiv 2010/75/EU⁽²²⁾ til at anvende den bedste tilgængelige teknik (»BAT«) og sikre, at emissionsniveauet for forurenende stoffer ikke er højere, end det ville være ved anvendelsen af BAT. I de tilfælde, hvor emissionsniveauer forbundet med den bedste tilgængelige teknik er defineret i gennemførelsesretsakter, der er vedtaget i henhold til direktiv 2010/75/EU, finder disse niveauer anvendelse med henblik på disse retningslinjer. Hvis disse niveauer er udtrykt som et interval, gælder den grænse, hvor BAT først nås

4. »økoinnovation«: alle former for innovation, der fører til eller tager sigte på i væsentlig grad at forbedre miljøbeskyttelsen, herunder nye produktionsprocesser, nye produkter eller tjenester og nye ledelses- og forretningsmetoder, hvis brug eller gennemførelse forventes at udelukke eller i væsentlig grad nedbringe miljørisici, forurening og andre negative følger af ressourceforbrug gennem de tilknyttede aktiviteterets livscyklus.

Med henblik på denne definition betragtes følgende ikke som innovationer:

- i. mindre ændringer eller forbedringer
  - ii. en forøgelse af produktions- eller servicekapaciteten ved tilføjelse af produktions- eller logistiksystemer, der er meget lig dem, der allerede er i brug
  - iii. ændringer i forretningspraksis, tilrettelæggelse af arbejdspladsen eller eksterne relationer, der er baseret på organisatoriske metoder, der allerede er i brug i virksomheden
  - iv. ændret ledelsesstrategi
  - v. fusioner og virksomhedsovertagelser
  - vi. ophør med at anvende en proces
  - vii. almindelig udskiftning eller udvidelse af kapitalapparatet
  - viii. ændringer, der udelukkende skyldes ændrede faktorpriser, tilpasning, regelmæssige sæsonudsving eller andre konjunkturudsving
  - ix. handel med nye eller væsentligt forbedrede produkter
5. »vedvarende energikilder«: følgende vedvarende ikke-fossile energikilder: vindenergi, solenergi, aerotermisk energi, geotermisk energi, hydrotermisk energi og havenergi, vandkraft, biomasse, gas fra affaldsdepoter, gas fra spildevandsanlæg og biogasser
6. »biomasse«: den bionedbrydelige del af produkter, affald og rester fra landbrug (omfattende både vegetabiliske og animalske stoffer), skovbrug og tilknyttede industrier, herunder fiskeri og akvakultur, samt biogasser og den bionedbrydelige del af industri- og husholdningsaffald
7. »biobrændstoffer«: flydende eller gasformigt brændstof til transport fremstillet på grundlag af biomasse
8. »flydende biobrændsler«: flydende brændstof til energiformål, bortset fra transport, herunder elektricitet og opvarmning og køling, fremstillet på grundlag af biomasse
9. »bæredygtige biobrændstoffer«: biobrændstoffer der opfylder de bæredygtighedskriterier, som er fastsat i artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF⁽²³⁾ om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og eventuelle ændringer hertil⁽²⁴⁾
10. »samarbejdsmekanisme«: en mekanisme, som opfylder betingelserne i artikel 6, 7 eller 8 i direktiv 2009/28/EF
11. »energi fra vedvarende energikilder«: energi produceret i anlæg, hvor der udelukkende benyttes vedvarende energikilder, samt den andel af energi udtrykt i varmeværdi, der fremstilles på grundlag af vedvarende energikilder i hybridanlæg, hvor der også benyttes konventionelle energikilder, og den omfatter elektricitet fra vedvarende energikilder, der benyttes til opfyldning af lagringssystemer, men ikke elektricitet fremstillet på grundlag af lagringssystemer

⁽²²⁾ Direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

⁽²³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

⁽²⁴⁾ Bæredygtighedskriterierne gælder også for flydende biobrændsler i overensstemmelse med direktiv 2009/28/EF.

12. »kraftvarmeproduktion«: samtidig produktion af varmeenergi og elektrisk og/eller mekanisk energi i en og samme proces
13. »højeffektiv kraftvarmeproduktion«: kraftvarmeproduktion i overensstemmelse med definitionen af højeffektiv kraftvarmeproduktion i artikel 2, nr. 34), i direktiv 2012/27/EU ⁽²⁵⁾
14. »energieffektiv fjernvarme og fjernkøling«: et fjernvarme- og fjernkølinganlæg, som opfylder definitionen på effektiv fjernvarme og fjernkøling i artikel 2, nr. 41) og 42), i direktiv 2012/27/EU ⁽²⁶⁾. Definitionen omfatter varme/køleproduktionsanlæg og de netværk (herunder relaterede faciliteter), der er nødvendige for distributionen af varmen/kølingen fra produktionsenhederne til kundens lokaler
15. »miljøafgift«: en afgift, hvis specifikke beregningsgrundlag har en klar negativ indvirkning på miljøet, eller som pålægges bestemte aktiviteter, varer eller tjenester, så miljøomkostningerne kan inkluderes i prisen, og/eller så producenter og forbrugere ansøres til mere miljøvenlige aktiviteter
16. »EU-minimumsafgiftssats«: de minimumsafgiftssatser, der er fastsat i EU-lovgivningen, og for energiprodukter og elektricitet det minimumsafgiftsniveau, der er fastsat i bilag I til Rådets direktiv 2003/96/EF ⁽²⁷⁾
17. »små og mellemstore virksomheder« (SMV): virksomheder, som opfylder betingelserne i Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder ⁽²⁸⁾
18. »store virksomheder«: virksomheder, der ikke falder ind under definitionen af SMV
19. »individuel støtte«: støtte, som ydes inden for rammerne af en støtteordning, eller ad hoc-støtte
20. »støtteintensitet«: bruttostøttebeløb udtrykt i procent af de støtteberettigede omkostninger; alle anvendte tal opgøres inden eventuelt fradrag af skat eller andre afgifter, hvis støtten ydes som andet end tilskud, skal støttebeløbet være støttens subventionsækvivalent; støtte, der udbetales i flere rater, tilbagediskonteres til værdien på det tidspunkt, hvor den blev ydet; den rentesats, der anvendes til tilbagediskontering og til beregning af støttebeløbet i forbindelse med lån på lempelige vilkår, er den gældende referencesats på tildelelingstidspunktet; støtteintensiteten beregnes pr. støttemodtager
21. driftsgevinster: med henblik på beregning af støtteberettigede omkostninger, navnlig omkostningsbesparelser eller supplerende produktion, der er direkte knyttet til den ekstra investering i miljøbeskyttelse, og eventuelt overskud fra andre støtteforanstaltninger, uanset om der er tale om statsstøtte (driftsstøtte til de samme støtteberettigede omkostninger, forsyningstakster eller andre støtteforanstaltninger)
22. »driftsomkostninger«: med henblik på beregning af støtteberettigede omkostninger, navnlig ekstra produktionsomkostninger såsom vedligeholdelsesomkostninger som følge af den ekstra investering i miljøbeskyttelse
23. »materielle aktiver«: med henblik på beregning af støtteberettigede omkostninger, investeringer i jord, der er strengt nødvendige for at opfylde miljømål, eller i bygninger, anlæg og udstyr, der har til formål at reducere eller fjerne forurening og gener, og investeringer til at tilpasse produktionsmetoder for at beskytte miljøet
24. »immaterielle aktiver«: med henblik på beregning af støtteberettigede omkostninger, udgifter til teknologioverførsel i form af erhvervelse af licenser eller patenteret og ikke-patenteret teknisk viden, hvis sådanne udgifter opfylder følgende betingelser:
  - a) det skal anses for at være et afskrivningsberettiget aktiv
  - b) det skal være erhvervet på markedsvilkår fra en virksomhed, hvor køber ikke har nogen direkte eller indirekte kontrol

⁽²⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

⁽²⁶⁾ EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1.

⁽²⁷⁾ Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskattning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51).

⁽²⁸⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

- c) det skal indgå i virksomhedens aktiver og forblive og udnyttes i den støttemodtagende virksomhed i mindst fem år regnet fra støttens ydelse; denne betingelse gælder ikke, hvis de immaterielle aktiver teknisk set er forældede; i tilfælde af videresalg i løbet af disse fem år skal salgsprovenuet fratrækkes de støtteberettigede omkostninger, og der kan i givet fald blive tale om delvis eller fuldstændig tilbagebetaling af støttebeløbet
25. »internalisering af omkostninger«: princippet om, at forurenende virksomheder skal indregne samtlige omkostninger til miljøbeskyttelse i deres produktionsomkostninger
26. »forurener«: den, der direkte eller indirekte påfører miljøet skade eller skaber forhold, der fører til beskadigelse af miljøet ⁽²⁹⁾
27. »forurening«: den skade, som forurenere forårsager ved direkte eller indirekte at skade miljøet eller ved at skabe betingelser, der fører til beskadigelse af miljøet, de fysiske omgivelser eller naturressourcer
28. »forurenere betaler-princippet«: omkostningerne forbundet med at tackle forurening bør bæres af den, der forårsager forureningen
29. »forurenede grund«: en grund, hvor der er konstateret tilstedeværelse af farlige stoffer forvoldt af mennesker i et sådant omfang, at de udgør en alvorlig fare for sundheden eller miljøet under hensyntagen til den aktuelle og godkendte fremtidige brug af grunden
30. »ad hoc-støtte«: støtte, der ikke ydes inden for rammerne af en støtteordning
31. »energiinfrastruktur«: fysisk udstyr eller anlæg, der befinder sig inden for EU eller forbinder EU og et eller flere tredjelande, og som falder ind under følgende kategorier:
- a) med hensyn til elektricitet:
- i) infrastruktur til transmission som defineret i artikel 2, nr. 3), i direktiv 2009/72/EF ⁽³⁰⁾
  - ii) infrastruktur til distribution som defineret i artikel 2, nr. 5), i direktiv 2009/72/EF ⁽³⁰⁾
  - iii) elektricitetoplagering defineret som faciliteter, der anvendes til permanent eller midlertidig oplagering i infrastruktur over eller under jorden eller i geologiske formationer, forudsat at der er en direkte forbindelse til højspændingstransmissionslinjer konstrueret til en spænding på mindst 110 kV
  - iv) udstyr eller anlæg, der er væsentligt for systemer, der er defineret i litra i) til iii), med henblik på sikkerhed, sikring og effektiv drift, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer på alle spændingsniveauer og transformestationer samt
  - v) intelligente net defineret udstyr, ledninger, kabler eller anlæg, både på transmissions- og distributionsniveau (lav- og mellemspænding), beregnet til tovejs digital kommunikation i realtid eller tæt på realtid, interaktiv og intelligent overvågning og styring af elproduktion, -transmission, -distribution og -forbrug i et elnet med henblik på at udvikle et net, som effektivt integrerer adfærd og handlingerne hos netforbundne brugere — producenter, forbrugere og dem, der er begge dele — for at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab, høj kvalitet, forsyningsikkerhed og sikkerhed
- b) med hensyn til gas:
- i) transmissions- og distributionsrørledninger til transport af naturgas og biogas, som indgår i et net, bortset fra højtryksrørledninger, der anvendes til opstrømsdistribution af naturgas
  - ii) underjordiske lagre tilsluttet de i litra a) omhandlede højtryksgasrørledninger

⁽²⁹⁾ Rådets henstilling af 3. marts 1975 om påligning af omkostninger og de offentlige myndigheders indgriben på miljøområdet (EFT L 194 af 25.7.1975, s. 1).

⁽³⁰⁾ Direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/72/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).

- iii) modtagelses-, oplagrings-, forgasnings- eller trykfaldsfaciliteter til flydende naturgas (LNG) eller komprimeret naturgas (CNG) samt
  - iv) udstyr eller anlæg, der er væsentligt for sikkerhed, sikring og effektiv drift af systemet eller for at muliggøre dobbeltrettet gastransmission, herunder kompressorstationer
- c) med hensyn til olie:
- i) rørledninger til transport af råolie
  - ii) pumpestationer og lagerfaciliteter, der er nødvendige for driften af rørledninger til råolie samt
  - iii) udstyr eller anlæg, der er væsentligt for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer og udstyr til tovejskapacitet
- d) med hensyn til CO₂: rørledningsnet, herunder tilhørende pumpestationer, til transport af CO₂ til lagringsanlæg med det formål at injicere den i velegnede underjordiske geologiske formationer med henblik på permanent lagring
32. »finansieringsgab«: forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringens levetid, tilbagetilkonteret til deres aktuelle værdi (typisk ved brug af kapitalomkostningerne)
33. »Carbon Capture and Storage« eller »CCS«: en række teknologier, som opsamler den kuldioxid (CO₂), der udledes fra industrieanlæg, som anvender fossile brændstoffer eller biomasse, herunder kraftværker, transporterer den til et velegnet lagringsanlæg og injicerer den i velegnede underjordiske geologiske formationer med henblik på permanent lagring
34. »tilstrækkelig produktion«: en mængde produceret kapacitet, der anses for at være tilstrækkelig til at opfylde behovet i medlemsstaten i en given periode, hvilken mængde fastlægges vha. en traditionel statistisk indikator, der anvendes af organisationer, som EU-institutionerne anser for at spille en afgørende rolle ved oprettelsen af et indre marked for el, f.eks. ENTSO-E.
35. »producent«: en virksomhed, der producerer elektrisk strøm til kommercielle formål
36. »foranstaltning til sikring af tilstrækkelig produktion«: en mekanisme, der skal sikre et tilstrækkeligt produktionsniveau på nationalt plan
37. »balanceringsansvar«: ansvar for afvigelser mellem en balanceansvarlig parts produktion, forbrug og kommercielle transaktioner inden for en given periode for opgørelse af ubalancer
38. »standardansvar for balancering«: ansvar for balancering uden forskelsbehandling på tværs af teknologier, som ikke fritager nogen producent fra dette ansvar
39. »balanceansvarlig part«: en markedsdeltager eller dennes valgte repræsentant, som har ansvaret for vedkommendes ubalancer
40. »ubalancer«: afvigelser mellem en balanceansvarlig parts produktion, forbrug og kommercielle transaktioner inden for en given periode for afregning af ubalancer
41. »afregning af ubalancer«: en modregningsmekanisme til godtgørelse af omkostningerne ved balancering med relation til balanceansvarlige parters ubalancer
42. »periode for afregning af ubalancer«: tidsenheder, der anvendes ved beregning af balanceansvarlige parters ubalancer

43. »udbudsprocedure«: en ikke-diskriminerende udbudsprocedure, der sikrer deltagelse af et tilstrækkeligt stort antal virksomheder, og hvor støtten ydes på basis af tilbudsgiverens første bud eller en clearingpris. Desuden skal budgettet eller mængden i forbindelse med udbuddet være bindende i den forstand, at ikke alle tilbudsgivere kan modtage støtte
44. »projektets påbegyndelse«: enten påbegyndelsen af arbejdet på investeringsprojektet eller det første bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først. Køb af grunde og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og indledende gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af projektet. I forbindelse med virksomhedsovertagelser er »projektets påbegyndelse« tidspunktet for erhvervelsen af aktiver, der er direkte knyttet til den erhvervede virksomhed
45. »demonstrationsprojekt«: et projekt, der fremviser en teknologi som en første af sin art i Unionen, og som udgør en væsentlig nyskabelse, der rækker langt ud over det aktuelle tekniske niveau
46. »støtteberettigede områder«: områder, der er udpeget i et godkendt regionalstøttekort, for perioden 1. juli 2014 til 31. december 2020 i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra a) og c)
47. »regionalstøttekort«: listen over de områder, som er udpeget af en medlemsstat i overensstemmelse med betingelserne i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 ⁽³¹⁾.

2. ANMELDESEPLIGTIG MILJØ- OG ENERGISTØTTE

20. Individuel støtte, der ydes på grundlag af en støtteordning, er stadig omfattet af underretningsforpligtelsen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, hvis støtten overstiger følgende anmeldelsestærskler ⁽³²⁾ og ikke ydes på basis af et udbud:

- a) investeringsstøtte: når støtten overstiger 15 mio. EUR til en enkelt virksomhed
- b) driftsstøtte til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder og/eller kombineret produktion af varme fra vedvarende energikilder, når støtten ydes til elværker baseret på vedvarende energikilder på steder, hvor kapaciteten til produktion af elektricitet baseret på vedvarende energikilder overstiger 250 MW
- c) driftsstøtte til produktion af biobrændstof, når støtten ydes til biobrændselsanlæg, hvor produktionen overstiger 150 000 t pr. år
- d) driftsstøtte til kraftvarmeproduktion, når støtten ydes til kraftvarmeanlæg med en deraf følgende elkapacitet baseret på kraftvarme, der overstiger 300 MW, støtte til varmeproduktion i kraftvarmeverker vil blive vurderet i forbindelse med anmeldelsen baseret på elkapacitet
- e) støtte til energiinfrastrukturer: når støtten overstiger 50 mio. EUR for én virksomhed pr. investeringsprojekt
- f) støtte til CO₂-opsamling og -lagring: når støtten overstiger 50 mio. EUR for én virksomhed pr. investeringsprojekt
- g) støtte i form af en foranstaltning til sikring af tilstrækkelig produktion: når støtten overstiger 15 mio. EUR pr. projekt pr. virksomhed.

21. Skattefritagelser, lempelser af miljøafgifter og fritagelser fra finansiering af energi fra vedvarende energikilder, der er omfattet af afsnit 3.7, vil ikke være underlagt betingelserne for individuelt anmeldt støtte. Støtte i form af skattemæssig støtte, som ikke er omfattet af afsnit 3.7 i disse retningslinjer, vil dog blive underlagt en individuel vurdering, hvis de gældende lofter overskrides. Det gælder også, uanset om den pågældende støttemodtager samtidig indrømmes en afgiftsfritagelse eller -lempelse ifølge afsnit 3.7.

⁽³¹⁾ EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1.

⁽³²⁾ Ved beregning af kapacitetgrænsen skal den samlede enhedskapacitet, hvortil der kan ydes støtte, medregnes for hvert projekt.

22. I disse retningslinjer anføres forenelighedskriterierne for støtteordninger og individuel støtte til fordel for miljøbeskyttelse og energi, som er omfattet af anmeldelsesforpligtelsen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3.

3. VURDERING AF FORENELIGHED I HENHOLD TIL TRAKTATENS ARTIKEL 107, STK. 3, LITRA C)

23. Statsstøtte til fordel for miljøbeskyttelse og realiseringen af energimålsætninger vil blive betragtet som forenelig med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), hvis den ud fra de fælles vurderingsprincipper i dette kapitel vurderes at medføre et øget bidrag til Unionens miljø- eller energimålsætninger uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Der vil blive taget hensyn til støtteberettigede områders særlige ulemper.

24. Dette kapitel beskriver, hvordan Kommissionen vil anvende de fælles vurderingsprincipper i afsnit 3.1 ved vurderingen af støtteforanstaltninger, der ligger inden for disse retningslinjers anvendelsesområde, og indeholder, hvor det er relevant, særlige betingelser for individuel støtte (der ydes enten i henhold til en støtteordning eller som ad hoc-støtte).

25. Afsnit 3.2 indeholder de generelle betingelser for forenelighed, som gælder for alle støtteforanstaltninger, der ligger inden for disse retningslinjers anvendelsesområde, medmindre de mere specifikke afsnit i kapitel 3 præciserer eller afviger fra disse generelle betingelser for forenelighed. Således gælder afsnit 3.2 navnlig for følgende foranstaltninger, som ikke er omhandlet i de mere specifikke afsnit i kapitel 3:

- a) støtte til miljøundersøgelser
- b) støtte til rensning af forurenede industrigrunde
- c) støtte til virksomheder, der går videre end EU-standarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet, hvis der ikke er vedtaget EU-standarder
- d) støtte til tidlig tilpasning til fremtidige EU-standarder.

3.1. Fælles vurderingsprincipper

26. Ved vurderingen af, om en anmeldt støtteforanstaltning kan anses for at være forenelig med det indre marked, undersøger Kommissionen sædvanligvis, om den er udformet på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at støtteforanstaltningens positive virkninger med hensyn til realisering af et mål af fælles interesse opvejer dens potentielt negative virkninger for samhandel og konkurrence.

27. I meddelelsen om modernisering af statsstøttere reglerne af 8. maj 2012⁽³³⁾ blev der slået til lyd for, at der skal identificeres og defineres nogle fælles principper for vurdering af foreneligheden af alle de støtteforanstaltninger, som Kommissionen skal tage stilling til. Kommissionen vil således kun betragte en statsstøtteforanstaltning som forenelig med traktaten, hvis den opfylder alle følgende kriterier:

- a) den skal bidrage til et veldefineret mål af fælles interesse: en statsstøtteforanstaltning skal sigte mod opfyldelse af et mål af fælles interesse i overensstemmelse med traktatens artikel 107, stk. 3 (afsnit 3.2.1)
- b) der skal være behov for en statslig intervention: en statsstøtteforanstaltning skal målrettes de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan give, eksempelvis ved at afhjælpe et veldefineret markedssvigt (afsnit 3.2.2)
- c) støtteforanstaltningen skal være hensigtsmæssig: støtteforanstaltningen skal være et politisk virkemiddel, der egner sig til at opfylde målet af fælles interesse (afsnit 3.2.3)
- d) incitament: støtten skal ændre den berørte virksomheds/de berørte virksomheders adfærd på en sådan måde, at den/de iværksætter yderligere aktiviteter, som den/de ikke ville have iværksat uden støtten, eller som den/de ville have iværksat på mere begrænset eller anden måde (afsnit 3.2.4)
- e) forholdsmæssig korrekt støtte (minimumsstøtte): støtten skal begrænses til det minimum, som er nødvendigt for at tilskynde til de ekstra investeringer eller aktiviteter på det pågældende område (afsnit 3.2.5)

⁽³³⁾ COM(2012) 209 final af 8.5.2012.

- f) undgåelse af uforholdsmæssigt store negative virkninger på konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne: støttens negative virkninger skal være tilstrækkeligt begrænsede, således at foranstaltningens samlede virkning er positiv (afsnit 3.2.6)
- g) støttens gennemsigtighed: Medlemsstaterne, Kommissionen, de økonomiske aktører og offentligheden skal have nem adgang til alle relevante love m.v. og til relevante oplysninger om støtte, som gives i medfør af disse love (afsnit 3.2.7).

28. Der kan desuden for visse kategorier af ordninger stilles krav om efterfølgende evaluering af disse ordninger som beskrevet i afsnit 4. I sådanne tilfælde kan Kommissionen begrænse varigheden af disse ordninger (sædvanligvis til fire år eller mindre) med mulighed for efterfølgende genanmeldelse med henblik på deres forlængelse.

29. Hvis en statsstøtteforanstaltning eller de betingelser, der er knyttet til den (herunder dens finansieringsmetode, når den udgør en integrerende del af foranstaltningen), endvidere medfører en tilsidesættelse af EU-retten, og denne tilsidesættelse ikke kan udskilles fra resten af støtteforanstaltningen, kan støtten desuden ikke erklæres forenelig med det indre marked⁽³⁴⁾. Eksempelvis skal enhver afgift på energiområdet, som har til formål at finansiere en statsstøtteforanstaltning, være i overensstemmelse med især traktatens artikel 30 og 110⁽³⁵⁾.

3.2. Generelle bestemmelser om forenelighed

3.2.1. Bidrag til et mål af fælles interesse

3.2.1.1. Generelle betingelser

30. Det overordnede formål med miljøstøtte er at øge miljøbeskyttelsen i forhold til det niveau, der ville blive opnået uden støtten. Navnlig i Europa 2020-strategien er der fastsat mål for bæredygtig vækst, som skal understøtte overgangen til en ressourceeffektiv og konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi. En lavemissionsøkonomi med en væsentlig andel af variabel energi fra vedvarende energikilder kræver omlægning af energisystemet og navnlig betragtelige investeringer i energinet⁽³⁶⁾. Det primære formål med at yde støtte i energisektoren er at sikre et konkurrencedygtigt, bæredygtigt og sikkert energisystem på et velfungerende EU-energiområde⁽³⁷⁾.

31. Medlemsstater, som har til hensigt at yde miljø- eller energistøtte, skal præcist fastlægge det tilstræbte mål og redegøre for foranstaltningens forventede bidrag til at opnå dette mål. Ved indførelse af en foranstaltning, der medfinansieres af EU's struktur- og investeringsfonde, kan medlemsstaterne basere sig på definitionen af formålet i de relevante operationelle programmer gennem angivelse af det tilstræbte miljø- eller energimæssige mål.

32. Miljøundersøgelser kan bidrage til at fastlægge et fælles mål, hvis de har en direkte sammenhæng med investeringer, der er støtteberettigede i henhold til disse retningslinjer, også hvis de pågældende investeringer på baggrund af en indledende undersøgelse ikke foretages.

3.2.1.2. Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig støtte

33. For at påvise, at individuelt anmeldelsespligtig støtte bidrager til øget miljøbeskyttelse, kan medlemsstaten, så vidt det er muligt rent kvantitativt, gøre brug af en række indikatorer, navnlig følgende:

- a) *forureningsbegrænsende teknologier*: den mængde drivhusgasser eller forurenende stoffer, som permanent ikke udledes i atmosfæren (takket være et lavere forbrug af fossile brændstoffer)

⁽³⁴⁾ Se f.eks. sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 6857, præmis 78, og sag C-333/07, Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne, Sml. 2008 I, s. 10807, præmis 94 til 116. Med hensyn til energiområdet henvises desuden til forenede sager C-128/03 og C-129/03 AEM og AEM Torino, Sml. 2005 I, s. 2861, præmis 38 til 51.

⁽³⁵⁾ Sag C-206/06, Essent, Sml. 2008 I, s. 5497, præmis 40 til 59. Med hensyn til anvendelse af traktatens artikel 30 og 110 på ordninger med omsættelige certifikater henvises til Kommissionens beslutning C(2009)7085 af 17.9.2009, statsstøtte N 437/2009 — Støtteordning til fremme af kraftvarmeproduktion i Rumænien, EUT C 31 af 9.2.2010, s. 8, betragtning 63 til 65.

⁽³⁶⁾ KOM(2011) 112 endelig — »Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi«. KOM(2011) 571 final, Køreplan til et ressourceeffektivt Europa.

⁽³⁷⁾ KOM(2010) 639 endelig — meddelelse om »Energi 2020«.

- b) *eksisterende EU-standarder*: den absolutte mængde og relative størrelse af forøgelsen af miljøbeskyttelsesniveauet ud over de gældende standarder, dvs. en nedbringelse af forureningen, som standarderne ikke ville sikre i mangel af statsstøtte
- c) *fremtidige EU-standarder*: hurtigere gennemførelse af fremtidige standarder, dvs. nedbringelse af forureningen på et tidligere tidspunkt.

3.2.2. Behov for statslig indgriben

3.2.2.1. Generelle betingelser

34. Mens det generelt anerkendes, at markeder præget af konkurrence normalt frembringer effektive resultater med hensyn til priser, produktion og brug af ressourcer, kan statslig indgriben i tilfælde af markedssvigt⁽³⁸⁾ gøre markeder mere velfungerende. I visse situationer kan statsstøtteforanstaltninger faktisk forbedre markedssvigt og derved bidrage til at nå det fælles mål i det omfang, at markedet ikke kan levere effektive resultater på egen hånd. For at vurdere, om statsstøtte er effektiv med hensyn til at nå målet, er det nødvendigt først at fastslå og diagnosticere det problem, der skal løses. Statsstøtte bør kun ydes i de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedet alene ikke kan levere.

35. Med henblik på at fastlægge retningslinjer, der sikrer, at støtteforanstaltningerne opnår det fælles mål, skal medlemsstaterne udpege de markedssvigt, der hæmmer en forøgelse af miljøbeskyttelsen eller et velfungerende, sikkert og bæredygtigt internt marked for energi til en rimelig pris. Markedssvigt med relation til miljø- og energimålsætninger kan være af generel art eller meget forskelligartede, men de kan under alle omstændigheder forhindre opnåelse af de optimale resultater og føre til ineffektivitet af følgende årsager:

- a) **negative eksterne virkninger**: De er mest almindelige ved støtteforanstaltninger på miljøområdet og opstår, når forurening ikke koster tilstrækkelig meget, dvs. når de pågældende virksomheder ikke skal betale de fulde omkostninger ved forureningen. I dette tilfælde har virksomhederne ud fra deres egne interesser ikke tilstrækkelige incitamenter til at tage højde for de negative eksterne virkninger af deres produktion, hverken når de træffer beslutning om en bestemt produktionsteknologi, eller når de træffer beslutning om produktionsmængde. Med andre ord er virksomhedernes produktionsomkostninger lavere end de omkostninger, der bæres af samfundet. Virksomhederne har derfor typisk et utilstrækkeligt incitament til at reducere deres forureningsniveau eller træffe individuelle foranstaltninger for at beskytte miljøet
- b) **positive eksterne virkninger**: Den kendsgerning, at noget af fordelene ved en investering vil tilfalde andre markedsaktører end investoren, vil få nogle virksomheder til at investere for lidt. Positive eksterne virkninger kan for eksempel forekomme ved investeringer i økoinnovation⁽³⁹⁾, systemstabilitet, nye og innovative vedvarende teknologier og innovative foranstaltninger til opfyldelse af nye behov eller i tilfælde af energiinfrastrukturer eller foranstaltninger til sikring af tilstrækkelig produktion, som gavner mange medlemsstater (eller en bredere vifte af forbrugere)
- c) **asymmetrisk information**: opstår typisk på markeder, hvor der er uoverensstemmelse mellem de oplysninger, som én del af markedet har adgang til, og dem, der er tilgængelige for den anden del. Der kan for eksempel være tilfælde, hvor eksterne finansielle investorer mangler oplysninger om det sandsynlige afkast og risiciene ved et projekt. Kan også forekomme i grænseoverskridende infrastrukturer, hvor én part i samarbejdet er dårligere stillet end den anden part med hensyn til adgang til oplysninger. Risiko eller usikkerhed fører ikke i sig selv til markedssvigt, men problemet med asymmetrisk information hænger nøje sammen med, hvor stor denne risiko eller usikkerhed er. Begge er typisk højere ved miljøinvesteringer med længere afskrivningsperioder. Dette kan skabe øget fokus på en kortere investeringshorisont, som kan forstærkes af finansieringsvilkårene for sådanne investeringer, navnlig for SMV'er

⁽³⁸⁾ Begrebet »markedssvigt« dækker over situationer, hvor markeder sandsynligvis ikke vil frembringe effektive resultater, hvis der ikke foretages indgreb.

⁽³⁹⁾ Blandt typiske eksempler på positive eksterne virkninger kan nævnes foranstaltninger, der skal forbedre naturbeskyttelsen eller biodiversiteten, frembringe økosystemrelaterede tjenesteydelser eller eksterne virkninger gennem bedre generel uddannelse.

d) **mangelfuld koordinering:** kan forhindre udvikling eller effektiv gennemførelse af et projekt på grund af divergerende interesser og incitamenter blandt investorer, såkaldt splittede incitamenter, omkostninger til aftaler, usikkerhed om resultaterne af et samarbejde og netværkseffekter, f.eks. uafbrudt elforsyning. Denne mangel på koordinering kan for eksempel opstå i forholdet mellem ejeren af en bygning og en lejer med hensyn til at gøre brug af energieffektive løsninger. Problemerne med koordinering kan forværres yderligere af problemer med hensyn til information, navnlig asymmetrisk information. Mangelfuld koordinering kan desuden hænge sammen med behovet for at opnå en bestemt kritisk masse, før det er kommercielt attraktivt at iværksætte et projekt, hvilket kan være et særlig relevant aspekt i forbindelse med (grænseoverskridende) infrastrukturprojekter.

36. Alene det, at der forekommer markedssvigt i en bestemt sammenhæng, er ikke tilstrækkeligt til at berettige statslig indgriben. Navnlig kan der allerede være iværksat andre politikker og foranstaltninger for at afhjælpe nogle af de påviste markedssvigt. Blandt eksempler kan nævnes regulering på sektorplan, obligatoriske krav med hensyn til forurening, prissætningsmekanismer såsom Unionens emissionshandelssystem og CO₂-afgifter. Yderligere foranstaltninger, herunder statsstøtte, må kun rettes mod eventuelle resterende markedssvigt, dvs. markedssvigt, som der ikke tages hånd om gennem sådanne andre politikker og foranstaltninger. Det er desuden vigtigt at påvise, hvordan statsstøtte styrker andre iværksatte politikker og foranstaltninger, der sigter mod at afhjælpe det samme markedssvigt. Argumentet for, at statsstøtte er nødvendig, er derfor ikke så stærkt, hvis denne støtte modvirker andre politikker til afhjælpning af det samme markedssvigt.

37. Kommissionen vil anlægge den betragtning, at støtten er nødvendig, hvis medlemsstaten kan påvise, at støtten reelt er rettet mod et (residualt) markedssvigt, der ikke tackles.

3.2.2.2. Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig støtte

38. Mens der generelt kan forekomme markedssvigt, og støtteforanstaltninger i princippet kan være effektive med hensyn til at frembringe resultater på et marked, forholder det sig ikke nødvendigvis sådan, at alle berørte virksomheder bliver lige hårdt ramt af disse markedssvigt. Derfor vil Kommissionen, når der er tale om anmeldelsespligtig individuel støtte, vurdere det konkrete behov for støtte i hvert enkelt tilfælde. Det er op til medlemsstaten at påvise, at der forsat findes et markedssvigt, som der ikke er taget hånd om, for den konkrete aktivitet, der skal ydes støtte til, og at støtten målrettes effektivt mod markedssvigtet.

39. Afhængigt af det konkrete markedssvigt vil Kommissionen tage hensyn til følgende forhold:

- a) om andre politiske foranstaltninger allerede tager hånd om markedssvigtet i tilstrækkelig grad, navnlig om der gøres brug af miljøstandarder eller andre EU-standarder, Unionens emissionshandelssystem eller miljøafgifter
- b) om der er behov for statslig indgriben, idet der tages hensyn til støttemodtagerens omkostninger til gennemførelse af nationale standarder i mangel af støtte sammenlignet med støttemodtagerens primære konkurrenters omkostninger til gennemførelse af standarderne
- c) i tilfælde af mangelfuld koordinering antallet af virksomheder, der har behov for at samarbejde, divergerende interesser mellem samarbejdsparter og praktiske problemer med koordinering af samarbejdet, f.eks. sproglige problemer, følsomme oplysninger, ikke-harmoniserede standarder.

3.2.3. Støttens hensigtsmæssighed

40. Den foreslåede støtteforanstaltning skal være et redskab, der egner sig til at opfylde det pågældende politiske mål. En støtteforanstaltning vil ikke blive anset for forenelig med det indre marked, hvis det samme positive bidrag til det fælles mål kan nås ved andre mindre fordrejende politiske virkemidler eller mindre konkurrencefordrejende støtteforanstaltninger.

3.2.3.1. Hensigtsmæssighed i forhold til alternative politiske virkemidler

41. Statsstøtte er ikke det eneste politiske virkemiddel, som medlemsstaterne har til rådighed for at fremme øget miljøbeskyttelse eller opnå et velfungerende, sikkert og bæredygtigt europæisk marked for energi til en rimelig pris. Det er vigtigt at huske på, at der kan være andre og mere velegnede virkemidler til at nå disse mål. Regulering og markedsbaserede instrumenter er de vigtigste midler til at nå miljø- og energimålsætninger. Bløde instrumenter som f.eks. frivillig økomærkning og udbredelse af miljøvenlige teknologier kan også spille en vigtig rolle i bestræbelserne på at opnå et højere miljøbeskyttelsesniveau.

42. Forskellige foranstaltninger til afhjælpning af det samme markedssvigt kan modvirke hinanden. Dette gælder, hvis der er etableret en effektiv markedsbaseret mekanisme, som specifikt skal tage hånd om problemet med eksterne virkninger. En supplerende støtteforanstaltning, der skal afhjælpe det samme markedssvigt, risikerer at underminere den markedsbaserede mekanismes effektivitet.

43. Forskellige foranstaltninger til afhjælpning af forskellige markedssvigt kan også modvirke hinanden. En foranstaltning vedrørende til løsning af et problem med produktionens tilstrækkelighed skal afbalanceres med de miljømæssige mål om en gradvis udfasning af miljømæssigt eller økonomisk skadelige subsidier, herunder for fossile brændstoffer. Ligeledes kan en foranstaltning, der skal mindske drivhusgasudledninger, øge udbuddet af variabel energi, hvilket kan få en negativ indvirkning med hensyn til tilstrækkelig produktion.

44. Overholdelse af princippet om, at forureneren betaler, i kraft af miljølovgivningen, sikrer i princippet, at markedssvigt i forbindelse med negative eksterne virkninger korrigeres. Derfor er statsstøtte ikke et hensigtsmæssigt instrument, og støtten må ikke ydes, hvis støttemodtageren i henhold til nuværende EU-lovgivning eller national lovgivning kan holdes ansvarlig for forureningen⁽⁴⁰⁾.

3.2.3.2. Formålstjenlighed i forhold til andre støtteinstrumenter

45. Miljø- og energistøtte kan ydes under forskellige former. Men medlemsstaten skal sikre, at støtten ydes under den form, der må antages at skabe færrest samhandels- og konkurrencefordrejninger. I denne henseende skal medlemsstaten redegøre for, hvorfor andre potentielt mindre konkurrencefordrejende former for støtte ikke er lige så hensigtsmæssige — for eksempel tilbagebetalingspligtige forskud kontra direkte støtte eller godtgørelse sammenlignet med lempelse af miljøafgifter eller former for støtte, som er baseret på finansielle instrumenter såsom gælds- eller egenkapitalinstrumenter (f.eks. lån til lav rente eller rentegodtgørelse, statsgarantier eller alternativ tilvejebringelse af kapital på favorable vilkår).

46. Valget af støtteinstrument skal harmonere med det markedssvigt, som støtteforanstaltningen skal afhjælpe. Navnlig, hvis der er usikkerhed om de faktiske indtægter, for eksempel i tilfælde af energibesparende foranstaltninger, kan et tilbagebetalingspligtigt forskud være et hensigtsmæssigt instrument. I forbindelse med støtteordninger, der tjener til at realisere målsætningerne og prioriteringerne i operationelle programmer, antages det i princippet, at det valgte finansieringsinstrument er et hensigtsmæssigt instrument.

47. Når der er tale om driftsstøtte, skal medlemsstaten dokumentere, at støtten er formålstjenlig til realisering af ordningens mål, som støtten er rettet mod. Med henblik på at dokumentere støttens formålstjenlighed kan medlemsstaten beregne støttebeløbet på forhånd som et fast beløb til dækning af meromkostningerne i en given periode, så virksomhederne tilskyndes til at holde minimere omkostningerne og udvikle deres forretning mere effektivt⁽⁴¹⁾.

48. Med henblik på at påvise, at en ordning er hensigtsmæssig, kan medlemsstaten desuden gøre brug af resultater fra tidligere evalueringer som beskrevet i kapitel 4.

3.2.4. Tilskyndelsesvirkning

3.2.4.1. Generelle betingelser

49. Miljø- og energistøtte kan kun anses for at være forenelig med det indre marked, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. Der er tale om en tilskyndelsesvirkning, hvis støtten får støttemodtageren til at ændre adfærd og øge miljøbeskyttelsen eller sikre et mere velfungerende, sikkert og bæredygtigt marked for energi til en rimelig pris, og hvis dette ikke ville være sket uden støtten. Støtten må ikke gå til dækning af omkostningerne ved en aktivitet, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller kompensere for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet.

⁽⁴⁰⁾ Navnlig mener Kommissionen, at der kun må ydes støtte til forurenede industrigrunde, hvis forureneren — dvs. den ansvarlige person i henhold til den gældende lovgivning i hver enkelt medlemsstat med forbehold af direktivet om miljøansvar (direktiv 2004/35/EF) og andre relevante EU-bestemmelser på området — ikke kan identificeres eller ikke kan holdes juridisk ansvarlig for finansiering af afhjælpningen i overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler.

⁽⁴¹⁾ Hvis der er stor usikkerhed om den fremtidige omkostnings- og indtægtsudvikling og en betydelig informationsasymmetri, vil den offentlige myndighed måske ønske at anvende kompensationsmodeller, der ikke fuldt ud er baseret på forhåndsberegninger, men derimod en blanding af forudgående og efterfølgende beregninger (f.eks. ved afbalanceret fordeling af uforudsete gevinster).

50. Efter Kommissionens opfattelse har støtten ingen tilskyndelsesvirkning for støttemodtageren, hvis arbejdet på projektet allerede var påbegyndt, inden støttemodtageren ansøgte de nationale myndigheder om støtte. I sådanne tilfælde, hvor støttemodtageren påbegynder gennemførelsen af projektet, før der ansøges om støtte, vil enhver støtte, der ydes til det pågældende projekt, ikke blive betragtet som forenelig med det indre marked.

51. Medlemsstaterne skal indgive og anvende et støtteansøgningsskema. Ansøgningsskemaet skal mindst indeholde ansøgerens navn og oplysning om virksomhedens størrelse, en beskrivelse af projektet, herunder gennemførelsesstedet samt start- og afslutningsdato, det beløb, der er nødvendigt for dets gennemførelse, samt de støtteberettigede omkostninger. I ansøgningsskemaet skal støttemodtagerne beskrive situationen uden støtte, dvs. en situation som kaldes det kontrafaktiske scenario eller det alternative scenario eller projekt. Desuden skal store virksomheder fremlægge dokumentation for det kontrafaktiske scenario, der beskrives i ansøgningsformularen.

52. Når den støttebevilgende myndighed modtager en ansøgningsformular, skal den kontrollere det kontrafaktiske scenarios troværdighed og bekræfte, at støtten har den krævede tilskyndelsesvirkning. Det kontrafaktiske scenario er troværdigt, hvis det er realistisk og baseret på de beslutningsparametre, der var gældende på det tidspunkt, hvor støttemodtageren traf sin investeringsbeslutning. Det er ikke nødvendigt at opfylde betingelserne i punkt (50) og (51), hvis støtten ydes på basis af et udbud.

Tilskyndelsesvirkning og tilpasning til EU's standarder

53. Efter Kommissionens opfattelse har støtte ydet til tilpasning til fremtidige EU-standarder i princippet en tilskyndelsesvirkning, herunder når standarden allerede er vedtaget, men endnu ikke i kraft. I sidstnævnte tilfælde har støtten en tilskyndelsesvirkning, hvis den giver incitament for gennemførelse af investeringen, længe før standarden træder i kraft. Støtte, der ydes med henblik på tilpasning til EU-standarder, der allerede er vedtaget, men endnu ikke er trådt i kraft, vil blive anset for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis investeringen gennemføres og afsluttes mindst et år før EU-standardens ikrafttræden.

54. Som en yderligere undtagelse fra afsnit 53, kan der være en tilskyndelsesvirkning, hvis støtten ydes til:

- a) erhvervelse af nye transportmidler til transport ad vej, jernbane og indre vandveje samt søtransport, der er i overensstemmelse med vedtagne EU-standarder, hvis erhvervelsen sker, før disse standarder træder i kraft, og hvis de nye standarder, når de bliver obligatoriske, ikke finder anvendelse på allerede erhvervede transportmidler, eller
- b) opdatering af eksisterende transportmidler til transport ad vej, jernbane og indre vandveje samt søtransport, hvis EU-standarderne endnu ikke var trådt i kraft på det tidspunkt, hvor disse transportmidler blev taget i drift, og som, når de bliver obligatoriske, ikke anvendes på disse transportmidler.

55. Kommissionen finder, at støtte til investeringer, der sætter den støttemodtagende virksomhed i stand til at træffe foranstaltninger, der går videre end de gældende EU-standarder, bidrager positivt til det miljø- eller energimæssige mål. For ikke at afskrække medlemsstaterne fra at fastsætte bindende nationale standarder, der er strengere end de tilsvarende EU-standarder, forekommer der sådanne positive bidrag, uanset om der foreligger obligatoriske nationale standarder, som er strengere end EU-standarderne. Der kan f.eks. være tale om foranstaltninger til forbedring af vand- og luftkvaliteten ud over de obligatoriske EU-standarder. Sådanne positive bidrag forekommer også, når der findes en obligatorisk national standard, der er vedtaget i mangel af EU-standarder.

Tilskyndelsesvirkning og energisyn

56. Under direktiv 2012/27/EU⁽⁴²⁾ («energieffektivitetsdirektivet»), skal store virksomheder få foretaget energisyn hvert fjerde år. Derfor har støtte til energisyn for store virksomheder kun en tilskyndelsesvirkning, hvis den ikke udgør kompensation for et energisyn, der kræves i henhold til energieffektivitetsdirektivet. Da den samme forpligtelse ikke pålægges SMV'er, kan støtte ydet til sådanne virksomheder energisyn have en tilskyndelsesvirkning.

57. Foregående afsnit er med forbehold af vurderingen af tilskyndelsesvirkningen ved statsstøtte til energieffektivitetsforanstaltninger, der foreskrives af eller gennemføres som følge af energisynet, eller som gennemføres på baggrund af andre værktøjer såsom energi- og miljøforvaltningssystemer.

⁽⁴²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

3.2.4.2. Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig støtte

58. I tilfælde af foranstaltninger, hvor der kræves individuel anmeldelse, skal medlemsstaterne fuldt ud påvise støttens tilskyndelsesvirkning over for Kommissionen. De skal fremlægge tydelig dokumentation for, at støtten har en effektiv indvirkning på investeringsbeslutningen, således at den ændrer støttemodtagerens adfærd, så vedkommende øger miljøbeskyttelsen eller fremmer et velfungerende EU-energimarked. For at Kommissionen kan foretage en grundig vurdering, skal medlemsstaten ikke blot fremlægge oplysninger om det støttemodtagende projekt, men også give en udtømmende beskrivelse af det kontrafaktiske scenarie, hvor virksomheden ikke modtager støtte fra nogen medlemsstat.

59. Fordelene ved nye investeringer eller produktionsmetoder er normalt ikke begrænset til deres direkte miljøvirkninger eller indvirkning på energimarkedet. Der kan navnlig være tale om produktionsfordele⁽⁴³⁾, mens risiciene især vedrører usikkerheden om, hvorvidt investeringen bliver så produktiv som forventet.

60. Tilskyndelsesvirkningen skal i princippet påvises ved en analyse af det kontrafaktiske scenarie, hvor der foretages en sammenligning af den tilsigtede aktivitet med støtte og uden støtte. Denne analyse består i bund og grund i at kontrollere projektets rentabilitet i mangel af støtte for at vurdere, om det rent faktisk giver en mindre fortjeneste end den, som virksomheden kan opnå ved at gennemføre det alternative projekt.

61. I denne sammenhæng vil rentabilitetsvurderingen kunne baseres på almindeligt anvendte metoder inden for den pågældende branche, bl.a. metoder til at evaluere projektets nettonutidsværdi⁽⁴⁴⁾, det interne afkast⁽⁴⁵⁾ og afkastet af den investerede kapital. Projektets rentabilitet skal sammenholdes med virksomhedens normale krav til afkast ved andre investeringsprojekter af samme type. Hvor et sådant benchmark ikke findes, skal projektets rentabilitet sammenholdes med virksomhedens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende branche.

62. Hvis der ikke findes noget kontrafaktisk scenarie, kan der antages at forelægge en tilskyndelseeffekt, hvis der er et finansieringsgab, dvs. når investeringsomkostningerne overstiger nettonutidsværdien af investeringens forventede driftsoverskud udregnet på grundlag af en forretningsplan, der er udarbejdet på forhånd.

63. Medlemsstaterne opfordres navnlig til at gøre brug af tidssvarende, relevant og troværdig dokumentation, herunder bl.a. officielle dokumenter fra bestyrelsen, rapporter fra kreditudvalg, risikovurderinger, finansielle rapporter, interne forretningsplaner, ekspertudtalelser og undersøgelser med relation til det investeringsprojekt, der vurderes. Også efterspørgselsprognoser, omkostningsprognoser, finansielle prognoser, dokumenter, der forelægges et investeringsudvalg, og hvori der gøres rede for forskellige investeringsscenerier, samt dokumenter, der stilles til rådighed for de finansielle markeder, kan hjælpe med til at dokumentere tilskyndelsesvirkningen.

64. For at sikre, at tilskyndelsesvirkningen fastlægges på et objektivt grundlag, kan Kommissionen i sin vurdering af den sammenholde virksomhedsspecifikke data med data vedrørende den branche, som virksomheden opererer i (kendt som benchmarking). Navnlig skal medlemsstaten så vidt muligt fremlægge branchespecifikke data, der påviser, at virksomhedens kontrafaktiske situation, dens nødvendige rentabilitetsniveau og dens forventede pengestrømme er rimelige.

65. Kommissionen kan finde en tilskyndelsesvirkning i tilfælde, hvor en virksomhed kan have et incitament til at gennemføre et projekt med støtte, selv om det støttemodtagende projekt ikke når op på det rentabilitetsniveau, der normalt er nødvendigt. Dette kan for eksempel være berettiget, hvis projektet medfører mere generelle fordele, som ikke afspejles i selve projektets rentabilitet. Under sådanne omstændigheder er den dokumentation, der fremlægges for at påvise en tilskyndelsesvirkning, særlig vigtig.

⁽⁴³⁾ Produktionsfordele, som påvirker tilskyndelsesvirkningen negativt, er øget kapacitet, produktivitet, effektivitet eller kvalitet. Andre fordele kan hænge sammen med produktimage eller mærkning af produktionsmetoder, som kan påvirke tilskyndelsesvirkningen negativt, navnlig på markeder, hvor der er et konkurrencepres med hensyn til at opretholde et højt niveau for miljøbeskyttelse.

⁽⁴⁴⁾ Et projekts nettonutidsværdi er forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringens levetid, tilbagediskonteret til deres nutidsværdi (typisk ved brug af kapitalomkostningerne), dvs. den pågældende virksomheds normale afkast fra andre investeringsprojekter af lignende art. Når dette benchmark ikke foreligger, kan virksomhedens kapitalomkostninger som helhed eller afkast, der normalt ses i den pågældende industri, anvendes til dette formål.

⁽⁴⁵⁾ Det interne afkast baseres ikke på den bogførte indtjening i et bestemt år, idet der hér tages højde for de fremtidige pengestrømme, som investoren forventer i hele investeringens levetid. Det defineres som den tilbagediskonteringsats, for hvilken nettonutidsværdien af en pengestrøm er lig med nul.

66. Hvis en virksomhed tilpasser sig en national standard, der går videre end EU-standarderne eller indføres i mangel af EU-standarder, vil Kommissionen kontrollere, at støttemodtageren ville være blevet påvirket mærkbart som følge af øgede omkostninger og ikke ville have været i stand til at bære omkostningerne ved en øjeblikkelig gennemførelse af nationale standarder.

67. Der kan være investeringer, som bringer virksomheder over de minimumsniveauer, der kræves i EU-standarderne, men hvor Kommissionen alligevel ikke kan finde nogen tilskyndelsesvirkning, navnlig hvis disse investeringer fører til niveauer, som svarer til de tekniske minimumsstandarder, der findes på markedet.

68. Hvis støtten ikke ændrer modtagerens adfærd ved at opmuntre til yderligere aktiviteter, har den ikke nogen tilskyndelsesvirkning med hensyn til at fremme miljøvenlig adfærd i Unionen eller styrke det europæisk energimarkeds funktionsmåde. Derfor vil støtten ikke blive godkendt i tilfælde, hvor de samme aktiviteter tilsyneladende alligevel ville blive gennemført uden støtten.

3.2.5. Støttens proportionalitet

3.2.5.1. Generelle betingelser

69. Miljø- og energistøtte betragtes som proportional, hvis støttebeløbet pr. modtager begrænses til det minimum, der er nødvendigt for at nå det tilsigtede miljø- eller energimæssige mål.

70. Som hovedregel vil støtten blive anset for at være begrænset til det nødvendige minimum, hvis støttebeløbet svarer til de nettomeromkostninger, der er nødvendige for at opfylde målsætningen, i forhold til det kontrafaktiske scenario uden støtten. Nettomeromkostningerne beregnes som forskellen mellem de økonomiske fordele og omkostninger (herunder ved investering og drift) ved det støttemodtagende projekt med de tilsvarende ved det alternative investeringsprojekt, som virksomheden ville gennemføre uden støtte, dvs. det kontrafaktiske scenario.

71. Det kan imidlertid være vanskeligt i fuldt omfang at tage højde for alle økonomiske fordele, som en virksomhed vil opnå ved en yderligere investering⁽⁴⁶⁾. I tilfælde af foranstaltninger, som ikke skal vurderes individuelt, kan der således anvendes en forenklet metode, hvor der fokuseres på at beregne de ekstra investeringsomkostninger (dvs. hvor der ikke tages hensyn til driftsgevinster og driftsomkostninger). Støtte til foranstaltninger, som ikke skal vurderes individuelt, vil blive betraget som forholdsmeæssig, hvis den ikke overstiger den maksimale støtteintensitet, dvs. en given procentdel af de støtteberettigede omkostninger som defineret i afsnit 72 til 76. Disse maksimale støtteintensiteter lægger desuden et loft over den støtte, der ydes til anmeldelsespligtige foranstaltninger.

Støtteberettigede omkostninger

72. De støtteberettigede omkostninger til miljøstøtte er de ekstra omkostninger til investering i materielle og/eller immaterielle aktiver, der har direkte tilknytning til virkeliggørelsen af det fælles mål.

73. De støtteberettigede omkostninger fastlægges som følger:

- a) hvis omkostningerne til opnåelse af målet af fælles interesse kan udpeges som en separat investering i de samlede investeringsomkostninger (hvis f.eks. det grønne element tydeligt kan påvises som en »tilføjet bestanddel« i et eksisterende anlæg), udgør omkostningerne til den separate investering de støtteberettigede omkostninger⁽⁴⁷⁾
- b) i alle andre tilfælde udgør de støtteberettigede omkostninger de ekstra investeringsomkostninger, der beregnes ved at sammenligne den støttemodtagende investering med den kontrafaktiske situation i fravær af statsstøtte. Der kan i princippet henvises til omkostningen ved en teknisk sammenlignelig investering⁽⁴⁸⁾, der realistisk set ville blive foretaget uden støtte⁽⁴⁹⁾, og som ikke realiserer målet af fælles interesse eller kun realiserer det i mindre omfang.

⁽⁴⁶⁾ For eksempel er det ikke nemt at måle visse fordele såsom en miljømæssig investerings forøgelse af virksomhedens »grønne image«.

⁽⁴⁷⁾ Ved foranstaltninger med relation til forurenede industrigrunde er de støtteberettigede omkostninger lig med omkostningerne ved rensningen fratrukket grundens værdistigning (se bilag 2).

⁽⁴⁸⁾ En teknisk sammenlignelig investering betyder en investering, der giver samme produktionskapacitet og har alle andre tekniske karakteristika (bortset fra dem, der er direkte knyttet til det tilsigtede mål).

⁽⁴⁹⁾ En sådan referenceinvestering skal fra et forretnings synspunkt være et realistisk alternativ til den investering, der er under vurdering.

74. Bilag 2 indeholder en liste med de relevante kontrafaktiske scenarier og en beregning af støtteberettigede omkostninger, der afspejler det kontrafaktiske scenarie, der skal lægges til grund i lignende tilfælde. Kommissionen kan acceptere alternative kontrafaktiske situationer, hvis de begrundes behørigt af medlemsstaten.

75. For foranstaltninger, der støtter integrerede projekter, såsom integrerede energieffektivitetsforanstaltninger eller biogasprojekter, kan det være vanskeligt at bestemme det kontrafaktiske scenarie. Hvis et kontrafaktisk scenarie ikke kan bestemmes på troværdig vis, kan Kommissionen beslutte at undersøge de samlede projektomkostninger som et alternativ, der kan indebære lavere støtteintensiteter for at afspejle den anderledes beregning af de støtteberettigede omkostninger.

76. Reglerne i afsnit 73 til 75 gælder for opførelsen af produktionsanlæg i forbindelse med energieffektive fjernvarme- eller fjernkølingsprojekter. Imidlertid vil tilgangen baseret på finansieringsgab blive anvendt på støtte til anlæg af nettet svarende til vurderingen af energinfrastruktur.

Maksimal støtteintensitet

77. For at sikre forudsigelighed og lige vilkår gør Kommissionen brug af en maksimal støtteintensitet for støtte som fastlagt i bilag 1. Disse støtteintensiteter afspejler dels behovet for statslig indgriben, som afhænger af, hvor relevant det pågældende markedssvigt er, dels den forventede fordrejning af konkurrencen og samhandelen.

78. En højere støtteintensitet kan tillades for nogle former for støtte, eller hvis investeringen foretages i et støtteberettiget område, men intensiteten kan aldrig overstige 100 % af de støtteberettigede omkostninger. Der kan tillades højere støtteintensiteter i følgende tilfælde:

- a) støtteintensiteten kan øges med 15 procentpoint for energi- og miljøinvesteringer i støtteområder, der opfylder betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), og med 5 procentpoint for energi- og miljøinvesteringer i støtteområder, som opfylder betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). Kommissionen finder, at disse forøgelser er berettigede på grund af de forskellige ulemper i disse områder, som kan udgøre en hindring for miljø- eller energiinvesteringer
- b) støtteintensiteten kan øges med 10 procentpoint for mellemstore virksomheder og med 20 procentpoint for små virksomheder. For små og mellemstore virksomheder, der på den ene side kan pådrages forholdsvis høje omkostninger for at opnå miljø- eller energimæssige mål i betragtning af deres aktiviteter omfang, og som på den anden side kan opleve mangler på kapitalmarkedet, som tvinger dem til at bære disse omkostninger, kan højere støtteintensiteter også være berettigede, da risikoen for alvorlige fordrejninger af konkurrencen og samhandelen mindskes, når støttemodtageren er en lille eller mellemstor virksomhed
- c) en højere støtteintensitet kan på visse betingelser være berettiget i tilfælde af økoinnovation, som kan afhjælpe dobbelte markedssvigt i forbindelse med den højere risiko ved innovation og det miljømæssige aspekt ved projektet. Dette gælder navnlig for foranstaltninger til forøgelse af ressourceeffektiviteten. Støtteintensiteten kan øges med 10 procentpoint, forudsat at følgende kumulative betingelser er opfyldt:
  - i) økoinnovationsaktivet eller -projektet skal være nyt eller væsentligt forbedret sammenlignet med det aktuelle tekniske niveau inden for det pågældende område i Unionen ⁽⁵⁰⁾

⁽⁵⁰⁾ Medlemsstaterne kan f.eks. påvise nyhedsværdien ved hjælp af en præcis beskrivelse af innovationen og af betingelserne for lancering eller udbredelse på markedet sammenlignet med de nyeste proces- eller organisationsteknikker anvendt af andre virksomheder inden for samme industri.

- ii) den forventede miljøfordel skal være mærkbart større end den forbedring, der følger af den generelle udvikling af den nyeste teknologi inden for sammenlignelige aktiviteter⁽⁵¹⁾ og
- iii) aktivernes eller projekternes innovative karakter medfører en klar risiko i teknologisk, markedsmæssig eller finansiel henseende, som er større end den risiko, der normalt forbindes med sammenlignelige ikke-innovative aktiver eller projekter⁽⁵²⁾.

79. Derfor vil Kommissionen anse støtten for at være forenelig med det indre marked, hvis de støtteberettigede omkostninger er beregnet korrekt, og de i bilag 1 fastsatte maksimale støtteintensiteter er overholdt.

80. Hvis støtten ydes til støttemodtageren gennem et udbud baseret på klare, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier, kan støtten nå op på 100 % af de støtteberettigede omkostninger⁽⁵³⁾. En sådan udbud skal være ikke-diskriminerende og sikre deltagelse af et tilstrækkeligt stort antal virksomheder. Endvidere skal budgettet i udbudsproceduren være bindende forstået på den måde, at ikke alle deltagere kan modtage støtte. Endelig skal støtten ydes på basis af det første bud indgivet af tilbudsgiveren, således at efterfølgende forhandlinger udelukkes.

3.2.5.2. Kumulering af støtten

81. Støtte kan bevilges samtidig under flere støtteordninger eller kumuleres med ad hoc-støtte, forudsat at den samlede statsstøtte til en aktivitet eller et projekt ikke overstiger de støttelefter, der er fastlagt i disse retningslinjer. EU-støtte, der forvaltes centralt af Kommissionen, og som ikke direkte eller indirekte er under medlemsstatens kontrol⁽⁵⁴⁾, udgør ikke statsstøtte. Hvis en sådan EU-støtte kombineres med statsstøtte, tages der kun hensyn til sidstnævnte ved vurdering af, om anmeldelseslofter og maksimale støtteintensiteter overholdes. Dog må den samlede offentlige støtte, der ydes med relation til de samme støtteberettigede omkostninger, ikke overstige den maksimale støttesats, der er fastlagt i de gældende regler i EU-retten.

82. Støtte må ikke kumuleres med de minimis-støtte, hvad angår de samme støtteberettigede omkostninger, hvis en sådan kumulering vil føre til en støtteintensitet, der er højere end tilladt ifølge disse retningslinjer.

3.2.5.3. Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig investerings- og driftsstøtte

83. Når det gælder individuel støtte, er overholdelse af den maksimale støtteintensitet, der er fastlagt i dette afsnit og i bilag 1, ikke tilstrækkelig til at sikre proportionalitet. Denne maksimale støtteintensitet anvendes som et loft for individuel støtte⁽⁵⁵⁾.

84. Som hovedregel anses individuelt anmeldelsespligtig støtte for at være begrænset til et minimum, hvis støttebeløbet svarer til nettomeromkostningerne ved den støttede investering sammenlignet med det kontrafaktiske scenario uden støtte. Der skal tages hensyn til alle relevante omkostninger og fordele i hele projektets levetid.

85. Hvis intet konkret alternativt projekt kan udpeges som kontrafaktisk projekt, vil Kommissionen kontrollere, om støtten overstiger det minimum, der er nødvendigt for at gøre det støttemodtagende projekt tilstrækkelig rentabelt, for eksempel om den øger dets interne afkast ud over den pågældende virksomheds normale afkast ved andre investeringsprojekter af lignende art. Når dette benchmark ikke foreligger, kan virksomhedens kapitalomkostninger som helhed eller afkast, der normalt ses i den pågældende industri, kan anvendes til dette formål.

⁽⁵¹⁾ Hvis kvantitative parametre kan anvendes til at sammenligne økoinnovative aktiviteter med standardaktiviteter af ikke-innovativ art, betyder »mærkbart større«, at den marginale forbedring, der kan forventes ved økoinnovative aktiviteter med hensyn til nedbringelse af den miljømæssige risiko eller forureningen eller forøgelse af energi- eller ressourceeffektiviteten, skal være mindst dobbelt så høj som den marginale forbedring, der kan forventes af den generelle udvikling af sammenlignelige ikke-innovative aktiviteter.

Hvis den foreslåede tilgang ikke er hensigtsmæssig i et givet tilfælde, eller hvis en kvantitativ sammenligning ikke er mulig, skal ansøgningen om statsstøtte indeholde en detaljeret beskrivelse af den metode, der bruges til at vurdere dette kriterium, der sikrer en standard svarende til den foreslåede metodes.

⁽⁵²⁾ Medlemsstaten kan påvise denne risiko for eksempel ved hjælp af: omkostninger i forhold til virksomhedens omsætning, den tid, der er nødvendig for udviklingen, forventede fordele ved økoinnovationen i forhold til omkostningerne og sandsynligheden for at slå fejl.

⁽⁵³⁾ Under sådanne forhold må det formodes, at de respektive bud afspejler alle de mulige fordele, der kan følge af den pågældende ekstra investering.

⁽⁵⁴⁾ For eksempel støtte, der ydes på basis af Kommissionens afgørelse 2010/670/EU (EUT L 290 af 6.11.2010, s. 39) (NER300-støtte) og forordning (EU) nr. 1233/2010 om ændring af forordning (EF) nr. 663/2009 (EUT L 346 af 30.12.2010, s. 5) (EEPR-støtte), Horisont 2020 eller COSME.

⁽⁵⁵⁾ Hvis der ydes ad hoc-støtte, fastsættes loftet ved at foretage en sammenligning med typiske branchedata svarende til et loft for individuelt anmeldelsespligtig støtte, som ydes på basis af en ordning.

86. Medlemsstaten skal godtgøre, at støtten holdes på et minimum. Vurderingen af, om støtten står i et rimeligt forhold til formålet, kan også baseres på beregninger til vurdering af støttens tilskyndelsesvirkning. Medlemsstaten skal godtgøre, at støtten står i et rimeligt forhold til formålet, ved at fremlægge den i punkt 63 omhandlede dokumentation.

87. Hvis driftsstøtte ydes ved udbud, formodes den individuelle støtte at være proportional, hvis de overordnede betingelser er opfyldt.

3.2.6. Undgåelse af uberettigede negative virkninger på konkurrence og samhandel

3.2.6.1. Generelle betragtninger

88. Hvis støtten skal kunne anses for at være forenelig med det indre marked, skal de negative virkninger i form af fordrejning af konkurrencevilkårene og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne være begrænset og opvejes af støttens positive virkning i kraft af bidraget til målet af fælles interesse.

89. Kommissionen har anført to primære former for potentiel fordrejning forårsaget af støtte, nemlig fordrejning af produktmarkeder og virkninger med hensyn til placering. Begge former for fordrejning kan føre til ineffektiv allokering, der underminerer det indre markeds økonomiske ydeevne, og fordelingsproblemer, der påvirker fordelingen af de økonomiske aktiviteter på tværs af regionerne.

90. Støtte til miljøformål vil i sagens natur typisk favorisere miljøvenlige produkter og teknologier på bekostning af andre og mere forurenende produktionsformer, og denne effekt af støtten vil i princippet ikke blive betragtet som en uberettiget fordrejning af konkurrencen, da den er naturligt forbundet med selve formålet med støtten, nemlig at gøre økonomien grønnere. Ved vurderingen af de potentielle negative virkninger af miljøstøtte vil Kommissionen tage højde for foranstaltningens samlede miljøvirkning i forbindelse med dens negative virkning for ikkestøttede virksomheders markedsposition og dermed for deres indtjening. I denne forbindelse vil Kommissionen navnlig vurdere de konkurrencefordrejende virkninger på konkurrenter, som ligeledes opererer på et miljøvenligt grundlag, men uden støtte. Endvidere gælder det, at jo lavere den forventede miljøvirkning af den omhandlede foranstaltning er, jo vigtigere er det at undersøge, hvordan den påvirker konkurrenternes markedsandele og indtjening på markedet.

91. En af de potentielt skadelige virkninger af statsstøtte til opnåelse af miljø- og energimålsætningerne er, at den forhindrer markedsmekanismerne i at frembringe effektive resultater ved at belønne de mest effektive og innovative producenter og lægge pres på de mindst ineffektive med hensyn til at foretage forbedringer eller omstruktureringer eller forlade markedet. Dette kan føre til en situation, hvor mere effektive eller innovative konkurrenter, f.eks. konkurrenter med en anden og muligvis endnu renere teknologi, som ellers ville kunne træde ind på markedet og ekspandere, er ude af stand til dette på grund af den støtte, der ydes til visse virksomheder. I det lange løb kan det at gribe ind i den proces, hvor virksomheder trænger ind på og forlader markedet i kraft af konkurrencen, hæmme innovationen og forsinke produktivitetsforbedringer i hele den pågældende branche.

92. Støtten kan desuden have en fordrejende virkning ved at styrke eller fastholde støttemodtagerens stærke markedsposition. Selv i de tilfælde, hvor støtten ikke direkte styrker en betydelig markedsposition, kan den alligevel gøre det indirekte, fordi den afholder eksisterende konkurrenter fra at ekspandere, fremprovokerer deres udtræden af markedet eller afholder nye konkurrenter fra at komme ind på markedet.

93. Bortset fra fordrejninger på produktmarkederne kan støtte også få indvirkning på samhandel og valg af placering. Disse fordrejninger kan opstå på tværs af medlemsstaterne, enten når virksomheder konkurrerer på tværs af grænserne eller overvejer forskellige områder, hvor de vil investere. Støtte, som har til formål at opretholde økonomisk aktivitet i én region eller flytte den fra andre regioner inden for det indre marked, fører måske ikke direkte til en fordrejning af produktmarkedet, men den kan flytte aktiviteter eller investeringer fra én region til en anden, uden at der opnås nogen positiv nettovirkning på miljøet.

Åbenlyst negative konsekvenser

94. I princippet skal enhver støtteforanstaltning og den sammenhæng, som den gennemføres i, analyseres for at fastslå, i hvilket omfang den kan betragtes som konkurrencefordrejende. Der findes imidlertid situationer, hvor de negative konsekvenser klart opvejer de positive virkninger, hvilket betyder, at støtten ikke kan anses for at være forenelig med det indre marked.

95. Kommissionen fastsætter de maksimale støtteintensiteter, der udgør et grundlæggende krav med henblik på forenelighed med det indre marked, og som har til formål at forhindre brug af statsstøtte til projekter, hvor det skønnes, at der er et meget skævt forhold mellem støttebeløbet og de støtteberettigede omkostninger og dermed særlig stor risiko for en fordrejende effekt.

96. Ligeledes gælder det, at støtte til opnåelse af miljø- og energimålsætninger, som blot fører til en flytning af den økonomiske aktivitet uden at forbedre det aktuelle miljøbeskyttelsesniveau i medlemsstaterne, ikke vil blive betragtet som forenelig med det indre marked.

3.2.6.2. Generelle betingelser

97. Når Kommissionen vurderer de negative virkninger af en støtteforanstaltning, fokuserer den sin analyse på de fordrejninger, der følger af den forudsigelige indvirkning, som miljø- og energistøtten har på konkurrencen mellem virksomheder på de berørte produktmarkeder og på, hvor de økonomiske aktiviteter gennemføres. Hvis statsstøtteforanstaltninger målrettes effektivt mod det markedssvigt, som de skal afhjælpe, er risikoen for, at støtten medfører unødvendig konkurrenceforvridning, mere begrænset.

98. Hvis støtten er proportionel og begrænses til de ekstra investeringsomkostninger, afbødes de negative virkninger af støtten i princippet. Men selv hvis støtten er nødvendig og proportionel, kan den medføre en ændring af adfærden hos støttemodtagerne, som fordrejer konkurrencen. En profitsøgende virksomhed vil normalt kun øge miljøbeskyttelsesniveauet ud over de obligatoriske standarder, hvis den mener, at det i hvert fald marginalt vil give virksomheden en vis fordel.

99. For at holde fordrejningerne af konkurrencen og samhandelen på et minimum vil Kommissionen lægge stor vægt på udvælgelsesproceduren. Udvalgsproceduren skal så vidt muligt foregå på en ikke-diskriminerende, klar og åben måde og må ikke unødvendigt udelukke virksomheder, der eventuelt konkurrerer med projekter med samme miljø- eller energimål. Udvalgsproceduren bør føre til udvælgelse af støttemodtagere, der kan opfylde miljø- eller energimålsætningen med det laveste støttebeløb eller på den mest omkostningseffektive måde.

100. Kommissionen vil navnlig vurdere støttens negative virkninger ved at se på følgende elementer:

- a) *reduktion af eller kompensation for produktionsomkostningerne pr. enhed*: hvis det nye udstyr⁽⁵⁶⁾ reducerer produktionsomkostningerne pr. enhed i forhold til en situation uden støtte, eller hvis støtten kompenserer for en del af driftsomkostningerne, er det sandsynligt, at støttemodtageren vil øge sin omsætning. Jo større priselasticitet for det pågældende produkt, jo større risiko er der for konkurrencefordrejning
- b) *nyt produkt*: hvis støttemodtageren opnår et produkt, der er nyt eller af bedre kvalitet, er det sandsynligt, at det vil øge virksomhedens omsætning og give en »first mover«-fordel.

3.2.6.3. Yderligere betingelser for individuelt anmeldelsespligtig støtte

101. Medlemsstaten skal sikre, at de negative virkninger, som er beskrevet i afsnit 3.2.6.1 er begrænsede. Ud over de elementer, der anføres i afsnit 3.1.6.2, vil Kommissionen, når der er tale om individuel støtte, tage hensyn til og vurdere, om støtten:

- a) fører til opretholdelse af ineffektiv produktion og derved hæmmer øget produktivitet i sektoren
- b) fører til fordrejning af dynamiske incitament
- c) skaber eller øger markedsstyrke eller ekskluderende adfærd
- d) kunstigt ændrer handelsstrømme eller produktionens placering.

⁽⁵⁶⁾ Beregningen af ekstra investeringsomkostninger tager måske ikke fuldt ud højde for alle overskud, da driftsoverskud ikke fradrages i investeringens løbetid. Endvidere kan det være vanskeligt at tage højde for visse driftsgevinster f.eks. i forbindelse med øget produktivitet og øget produktion med uændret kapacitet.

102. Kommissionen kan overveje at planlægge indførelse af energi- og miljøvenlige støtteordninger ud over den, der er anmeldt, som direkte eller indirekte gavner støttemodtageren, med henblik på at vurdere den kumulative virkning af støtten.

103. Kommissionen vil desuden vurdere, om støtten medfører, at nogle områder får gunstigere produktionsbetingelser, bl.a. på grund af forholdsvis lavere produktionsomkostninger som følge af støtten eller på grund af højere produktionsstandarder opnået gennem støtten. Det kan føre til, at virksomheder bliver i eller flytter til de støttede områder, eller at samhandelsstrømmene forskubbes til de støttede områder. Kommissionen vil i sin analyse af anmeldelsespligtig individuel støtte derfor tage hensyn til eventuel dokumentation for, at støttemodtageren har overvejet alternative placeringer.

3.2.7. Gennemsigtighed

104. Medlemsstaterne skal sikre offentliggørelse af følgende oplysninger på et samlet statsstøtte-websted, på nationalt eller regionalt plan: hele den godkendte støtteordning eller hele afgørelsen om at yde individuel støtte og gennemførelsesbestemmelserne hertil eller et link hertil, navnet på den/de støttetildelende myndighed(er), navnet på de enkelte støttemodtagere, støttebeløb og -form til hver enkelt støttemodtager, virksomhedstype (SMV/stor virksomhed), støttemodtagerens region (på NUTS II-niveau) og primære aktivitetssektor (NACE, på koncernplan).

105. Ved ordninger i form af en skattefordel og støtte i form af nedsættelser af finansieringen af støtte til energi fra vedvarende energikilder kan oplysningerne om individuelle støttebeløb meddeles i følgende intervaller (i mio. EUR): [0,5-1], [1-2], [2-5], [5-10], [10-30], [30 og derover].

106. Disse oplysninger skal offentliggøres, efter at afgørelsen om at yde støtte er truffet, opbevares i mindst ti år og være tilgængelige for offentligheden uden restriktioner⁽⁵⁷⁾. Medlemsstaterne vil ikke være forpligtet til at forelægge ovennævnte oplysninger inden den 1. juli 2016. 105. Kravet om offentliggørelse kan fraviges ved individuel støtte på under 500 000 EUR.

3.3. Støtte til energi fra vedvarende kilder

3.3.1. Generelle betingelser for investerings- og driftsstøtte til energi fra vedvarende energikilder

107. Unionen har opstillet ambitiøse mål for klimaændringer og bæredygtighed på energiområdet, navnlig som led i sin Europa 2020-strategi. Adskillige EU-retsakter understøtter allerede opnåelsen af disse mål, bl.a. Unionens emissionshandelssystem, direktiv 2009/28/EF⁽⁵⁸⁾ om vedvarende energi og direktiv 2009/30/EF⁽⁵⁹⁾ om brændstofkvalitet. Gennemførelsen af disse retsakter giver imidlertid ikke altid de mest effektive resultater på markedet, og under visse omstændigheder kan statsstøtte være et hensigtsmæssigt middel til at bidrage til realiseringen af Unionens mål og relaterede nationale mål.

108. Disse retningslinjer gælder for perioden frem til 2020. De skal imidlertid bane vej for realiseringen af de mål, der er fastsat i 2030-rammen. Navnlig forventes det, at i perioden mellem 2020 og 2030 bliver allerede eksisterende vedvarende energikilder »grid-competitive«, hvilket indebærer, at tilskud og undtagelser fra balanceringsforpligtelser bør udfases degressivt. Disse retningslinjer er i overensstemmelse med dette mål og vil sikre overgangen til et omkostningseffektivt resultat gennem markedsbaserede mekanismer.

⁽⁵⁷⁾ Disse oplysninger skal offentliggøres senest seks måneder fra datoen for tildelingen af støtten (eller, ved støtte i form af skattefordele, senest et år fra datoen for skatteangivelsen). I tilfælde af ulovlig støtte skal medlemsstaterne sikre offentliggørelse af disse oplysninger efterfølgende og senest seks måneder fra datoen for Kommissionens afgørelse. Oplysningerne skal foreligge i et format, som gør det muligt at søge og hente data og offentliggøre dem på internettet, f.eks. i CSV- eller XML-format.

⁽⁵⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

⁽⁵⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/30/EF af 23. april 2009 om ændring af direktiv 98/70/EF for så vidt angår specifikationer for benzin, diesel og gasolie og om indførelse af en mekanisme for overvågning og reduktion af emissionerne af drivhusgasser og om ændring af Rådets direktiv 1999/32/EF for så vidt angår specifikationerne for brændstof, der benyttes i fartøjer til sejlads på indre vandveje, og om ophævelse af direktiv 93/12/EØF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 88).

109. Markedsinstrumenter som f.eks. auktioner eller udbud, som er åbne for alle producenter af elektricitet fra vedvarende energikilder, der konkurrerer på lige vilkår på EØS-plan, bør normalt sikre, at tilskud reduceres til et minimum med henblik på en komplet udfasning.

110. I betragtning af de forskellige stadier i den teknologiske udvikling af vedvarende energiteknologier giver nærværende retningslinjer medlemsstaterne mulighed for at afholde teknologispecifikke udbud på basis af en given ny og innovativ teknologisk langsigtede potentiale, diversificeringsbehovet, netbegrænsningerne, netstabiliteten og systemintegrationsomkostningerne.

111. Der er særlige undtagelser for anlæg af en vis størrelse, for hvilke det ikke kan formodes, at et udbud er hensigtsmæssigt, eller som befinder sig i demonstrationsfasen. Medtagelsen af sådanne anlæg er fakultativ.

112. I betragtning af overskudskapaciteten på markedet for fødevarerbaserede biobrændstoffer vil Kommissionen vurdere, at investeringsstøtte til ny og eksisterende kapacitet til produktion af fødevarerbaserede biobrændstoffer ikke kan berettiges. Der kan dog ydes investeringsstøtte til konvertering af anlæg til produktion af fødevarerbaserede biobrændstoffer til anlæg til produktion af avancerede biobrændstoffer til dækning af konverteringsomkostningerne. Bortset fra i dette specifikke tilfælde kan der kun ydes støtte til fordel for avancerede biobrændstoffer.

113. Mens investeringsstøtte til fordel for fødevarerbaserede biobrændstoffer vil ophøre fra disse retningslinjers anvendelsesdato, kan der kun ydes driftsstøtte til fordel for fødevarerbaserede biobrændstoffer indtil 2020. Den kan derfor kun ydes til anlæg, der påbegyndte deres virksomhed før den 31. december 2013, og indtil de er fuldt afskrevet, men under ingen omstændigheder efter 2020.

114. Kommissionen vil desuden vurdere, at støtten ikke højner miljøbeskyttelsesniveauet og derfor ikke kan betragtes som forenelig med det indre marked, hvis den ydes til biobrændstoffer, der er underlagt en forpligtelse med hensyn til forsyning eller blanding⁽⁶⁰⁾, medmindre en medlemsstat kan påvise, at støtten er begrænset til bæredygtige biobrændstoffer, som er for dyre til at lancere på markedet med alene en forsynings- eller blandingsforpligtelse.

115. Navnlig gælder det, at selv om EU's emissionshandelssystem og CO₂-afgifter internaliserer omkostningerne ved drivhusgasudledninger, er internaliseringen af disse omkostninger måske (endnu) ikke fuldkommen. Statsstøtte derfor bidrage til opnåelsen af Unionens beslægtede, men særskilte målsætninger for vedvarende energi. Medmindre Kommissionen har dokumentation for det modsatte, formoder den således, at der stadig er et markedssvigt, som støtte til vedvarende energi kan afhjælpe.

116. For at gøre det muligt for medlemsstaterne at nå deres mål i overensstemmelse med Europa 2020-målsætningerne, antager Kommissionen, at støtten er hensigtsmæssig, og at dens konkurrencefordrejende virkninger er begrænsede, forudsat at alle øvrige betingelser er opfyldt.

117. Hvad angår støtte til vandkraftproduktion kan den have en dobbelt virkning: på den ene side har en sådan støtte en positiv virkning med hensyn til lavere drivhusgasudledninger, men på den anden side kan den også have en negativ virkning på vandsystemerne og biodiversiteten. Når medlemsstaterne yder støtte til produktion af vandkraft, skal de derfor overholde bestemmelserne i direktiv 2000/60/EF⁽⁶¹⁾, særlig artikel 4, stk. 7, hvori der fastsættes kriterier med hensyn til ændringer af vandområder.

118. Et centralt princip i EU-lovgivningen om affald er affaldshierarkiet, som bruges til at prioritere, hvordan affald skal behandles⁽⁶²⁾. Statsstøtte til energi fra vedvarende kilder, hvortil der benyttes affald, herunder overskudsvarme, som råenergiform, kan yde et positivt bidrag til miljøbeskyttelsen, forudsat at den ikke omgår dette princip.

⁽⁶⁰⁾ Der skal være en forpligtelse til forsyning af biobrændstoffer på markedet, herunder en sanktionsordning.

⁽⁶¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1).

⁽⁶²⁾ Affaldshierarkiet består af a) forebyggelse, b) forberedelse med henblik på genbrug, c) genanvendelse, d) anden nyttiggørelse, f.eks. energiuudnyttelse, og e) bortskaffelse. Se artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (affaldsrammedirektivet) (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).

119. Støtte til energi fra vedvarende kilder kan ydes i form af investerings- eller driftsstøtte. For så vidt angår investeringsstøtteordninger og individuelt anmeldelsespligtig investeringsstøtte gælder betingelserne i afsnit 3.2.

120. Hvad angår driftsstøtteordninger, vil de generelle bestemmelser i afsnit 3.2 blive anvendt under hensyntagen til ændringerne i de særlige bestemmelser i dette afsnit. For individuelt anmeldelsespligtig driftsstøtte gælder betingelserne i afsnit 3.2, idet der, hvor det er relevant, tages hensyn til de ændringer, der foretages for driftsstøtteordninger i dette afsnit.

121. Kommissionen vil godkende støtteordninger for en periode på maksimalt ti år. Hvis de pågældende foranstaltninger opretholdes, skal de genanmeldes efter udløbet af denne periode. Med hensyn til fødevarerbase-rede biobrændstoffer bør de eksisterende og nyligt anmeldte ordninger ikke forlænges til efter 2020.

122. Unionen har fastsat et overordnet mål for andelen af vedvarende energikilder i det samlede energiforbrug og omsat dette mål til obligatoriske nationale mål. Direktivet om vedvarende energi omfatter samarbejdsmekanismer⁽⁶³⁾, som skal lette grænseoverskridende støtte til opnåelse af nationale mål. Andre EØS-lande og energifællesskabets kontraherende parter skal i princippet have adgang til driftsstøtteordningerne for at begrænse de samlede fordrejende virkninger. Direktivet minimerer omkostningerne for de medlemsstater, hvis eneste målsætning er at nå det nationale mål for vedvarende energikilder, der er fastlagt i EU-lovgivningen. Medlemsstaterne kan imidlertid have et ønske om at etablere en samarbejdsmekanisme, før grænseoverskridende støtte tillades, da produktion fra anlæg i andre lande ellers ikke vil tælle med i forhold til deres nationale mål i henhold til direktivet om vedvarende energi⁽⁶⁴⁾. Kommissionen vil se positivt på ordninger, som er tilgængelige for andre EØS-lande eller lande i Energifællesskabet.

123. Støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder skal i princippet bidrage til at integrere denne »grønne« elektricitet på markedet. For visse små anlæg er dette dog måske ikke praktisk muligt eller hensigtsmæssigt.

3.3.2. Driftsstøtte til energi fra vedvarende kilder

3.3.2.1. Støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder

124. For at tilskynde til markedsintegration af elektricitet fra vedvarende kilder er det vigtigt, at støttemodtagere afsætter deres elektricitet direkte på markedet og er underlagt markedsforpligtelser. Følgende kumulative betingelser finder fra den 1. januar 2016 anvendelse på alle nye støtteordninger og støtteforanstaltninger:

- a) støtten ydes som et tillæg til den markedspris, hvortil producenterne afsætter deres elektricitet direkte på markedet
- b) støttemodtagerne⁽⁶⁵⁾ er underlagt standardansvar for balancering, medmindre der ikke findes konkurrenceprægede intradaymarkeder for balancering og
- c) der er truffet foranstaltninger til at sikre, at producenterne ikke tilskyndes til producere elektricitet til negative priser.

125. Betingelserne i afsnit 124 finder ikke anvendelse på anlæg med en installeret elkapacitet på mindre end 500 kW og demonstrationsprojekter, dog med undtagelse af elektricitet fra vindenergi, hvor der gælder en installeret elkapacitet på 3 MW eller tre produktionsanlæg.

⁽⁶³⁾ Samarbejdsmekanismer sikrer, at vedvarende energi, der produceres i én medlemsstat, kan medregnes i bestræbelserne på at nå målene i en anden medlemsstat.

⁽⁶⁴⁾ Kommissionen bemærker, at to sager ved Domstolen kan få indflydelse på dette spørgsmål, nemlig de forenede sager C-204/12, C-205/12, C-206/12, C-207/12, C-208/12 *Essent Belgium mod Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt* og sag C-573/12 *Ålands Vindkraft mod Energimyndigheden*.

⁽⁶⁵⁾ Støttemodtagere kan outsource balanceringsansvar til andre selskaber, f.eks. forsyningsvirksomheder.

126. I en overgangsfase, der dækker 2015 og 2016, bør der ydes støtte til mindst 5 % af den planlagte nye elkapacitet fra vedvarende energikilder efter en udbudsprocedure på basis af klare, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

Fra 1. januar 2017 gælder følgende betingelser:

Støtten ydes efter en udbudsprocedure på basis af klare, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier⁽⁶⁶⁾, medmindre:

- a) medlemsstaterne påviser, at kun et projekt eller et anlæg eller et meget begrænset antal projekter eller anlæg kunne være støtteberettigede, eller
- b) medlemsstaterne påviser, at en udbudsprocedure vil føre til højere støtteniveauer (bl.a. for at undgå strategiske bud), eller
- c) medlemsstaterne påviser, at en udbudsprocedure vil medføre en lav projektgennemførelsesprocent (undgå underbud).

Hvis sådanne udbud er åbne for alle producenter, der producerer elektricitet fra vedvarende energikilder, på et ikke-diskriminerende grundlag, vil Kommissionen antage, at støtten er proportional og ikke fordrejer konkurrencen i et omfang, der er til skade for det indre marked.

Udbudsproceduren kan begrænses til bestemte teknologier, hvor en procedure, der er åben for alle producenter, ville føre til et suboptimalt resultat, der ikke kan findes en løsning på gennem procedureudformningen, navnlig på grund af:

- a) en given ny og innovativ teknologis potentiale på lang sigt eller
- b) behovet for diversificering eller
- c) netbegrænsninger og netstabilitet eller
- d) systemomkostninger (systemintegrationsomkostninger) eller
- e) behovet for at undgå, at støtte til biomasse fordrejer forholdene på råvaremarkederne⁽⁶⁷⁾.

127. Der kan ydes støtte uden afholdelse af et udbud som beskrevet i afsnit 126 til anlæg med en installeret elkapacitet på under 1 MV eller til demonstrationsprojekter, dog med undtagelse af elektricitet fra vindenergi, for anlæg med en installeret elkapacitet på 6 MV eller seks produktionsenheder.

128. Gennemføres der ikke en udbudsprocedure, gælder betingelserne i afsnit 124 og punkt 125 og betingelserne for driftsstøtte til anden energi fra vedvarende energikilder end elektricitet som fastsat i punkt 131.

129. Støtten ydes kun, indtil anlægget er fuldt afskrevet i overensstemmelse med de almindelige regnskabsregler, og tidligere modtaget investeringsstøtte skal fratrækkes driftsstøtten.

130. Disse betingelser berører ikke medlemsstaternes mulighed for at tage hensyn til overvejelser vedrørende fysisk planlægning, f.eks. ved at kræve byggetilladelser forud for deltagelse i udbudsproceduren, eller at der træffes investeringsbeslutninger inden for en bestemt frist.

⁽⁶⁶⁾ Anlæg, der påbegyndte deres virksomhed før den 1. januar 2017 og havde modtaget en bekræftelse på støtten inden denne dato, kan tildeles støtte på grundlag af den ordning, der var gældende på tidspunktet for bekræftelsen.

⁽⁶⁷⁾ Nye anlæg, der producerer elektricitet fra biomasse, må ikke modtage anden driftsstøtte, hvis de er udelukket fra udbudsproceduren.

3.3.2.2. Støtte til anden energi end elektricitet fra vedvarende energikilder

131. For anden energi end elektricitet fra andre vedvarende energikilder vil driftsstøtte blive anset for forenelig med det indre marked, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) støtten pr. energienhed overstiger ikke forskellen mellem de samlede normaliserede omkostninger til energi-produktion («levelised costs of producing energy» — LCOE) ved hjælp af den pågældende teknologi og markedsprisen på den pågældende energiform
- b) LCOE kan også dække normal kapitalforrentning. Investeringsstøtten fratrækkes det samlede investeringsbeløb ved beregningen af LCOE
- c) produktionsomkostningerne ajourføres regelmæssigt og mindst en gang om året og
- d) der ydes kun støtte, indtil anlægget er fuldt afskrevet i overensstemmelse med de almindelige regnskabsregler, for at undgå, at driftsstøtte baseret på LCOE overstiger afskrivningen af investeringen.

3.3.2.3. Støtte til eksisterende biomasseanlæg efter afskrivning af anlæg

132. I modsætning til de fleste andre vedvarende energikilder kræver biomasse forholdsvis få investeringsomkostninger, men indebærer højere driftsomkostninger. Højere driftsomkostninger kan forhindre et biomasseanlæg⁽⁶⁸⁾ i at køre, selv efter afskrivning af anlægget, da de variable driftsomkostninger kan være højere end indtægterne (markedsprisen). På den anden side kan et eksisterende biomasseanlæg drives ved brug af fossile brændstoffer i stedet for biomasse som brændselskilde, hvis brug af fossile brændstoffer som kilde er mere økonomisk fordelagtig end brug af biomasse. For at fastholde brugen af biomasse i begge tilfælde kan Kommissionen betragte driftsstøtte som forenelig med det indre marked, selv efter afskrivning af anlægget.

133. Kommissionen vil betragte driftsstøtte til biomasse efter afskrivning af anlægget som forenelig med det indre marked, hvis en medlemsstat påviser, at de driftsomkostninger, der bæres af støttemodtageren efter afskrivning af anlæg, stadig er højere end markedsprisen på den pågældende energiform, og forudsat at følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) støtten ydes kun på basis af den energi, der produceres fra vedvarende energikilder
- b) foranstaltningen er indrettet således, at den kompenserer for forskellen i de driftsomkostninger, som støttemodtageren bærer, og markedsprisen, og
- c) der findes en mekanisme til kontrol af, om driftsomkostningerne stadig er højere end markedsprisen på energi. Denne kontrolmekanisme skal være baseret på opdaterede oplysninger om produktionsomkostninger og anvendes mindst en gang om året.

134. Kommissionen vil betragte driftsstøtte til biomasse efter afskrivning af anlæg som forenelig med det indre marked, hvis en medlemsstat påviser, at brug af fossile brændstoffer som kilde, uanset markedsprisen på den pågældende energi, er mere økonomisk fordelagtig end brug af biomasse, og forudsat at følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) støtten ydes kun på basis af den energi, der produceres fra vedvarende energikilder
- b) foranstaltningen er indrettet således, at den kompenserer for forskellen i støttemodtagerens driftsomkostninger ved brug af henholdsvis biomasse og alternative fossile brændstoffer
- c) der fremlægges troværdig dokumentation for, at der uden støtten ville ske en omlægning fra biomasse til fossile brændstoffer på samme anlæg, og
- d) der findes en mekanisme til kontrol af, at brug af fossile brændstoffer er mere fordelagtig end brug af biomasse. Denne kontrolmekanisme skal være baseret på opdaterede oplysninger om omkostninger og anvendes mindst en gang om året.

⁽⁶⁸⁾ Herunder fremstilling af biogas, som har de samme egenskaber.

3.3.2.4. Støtte, der ydes gennem certifikater

135. Medlemsstaterne kan tildele støtte til vedvarende energi ved at bruge markedsmekanismer såsom grønne certifikater. Disse markedsmekanismer⁽⁶⁹⁾ giver alle producenter af vedvarende energi mulighed for indirekte at drage nytte af en garanteret efterspørgsel efter den energi, de producerer, til en højere pris end markedsprisen for konventionel energi. Prisen for grønne certifikater fastsættes ikke på forhånd, men afhænger af udbud og efterspørgsel på markedet.

136. Kommissionen vil betragte den i afsnit 135 omhandlede støtte som forenelig med det indre marked, hvis medlemsstaterne kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation for, at støtten i) er afgørende for at sikre de pågældende vedvarende energikilders rentabilitet, ii) at støtten for den pågældende ordning samlet set ikke fører til overkompensering med tiden og på tværs af teknologier eller overkompensation for individuelle mindre udbredte teknologier, for så vidt at der indføres differentierede certifikatniveauer pr. produceret enhed, og iii) at støtten ikke afholder producenter af vedvarende energi fra at blive mere konkurrencedygtige.

137. Kommissionen mener navnlig, at der ikke må differentieres mellem støtteniveauer gennem grønne certifikater, medmindre medlemsstaterne påviser, at der er behov for en differentiering på basis af de begrundelser, der er fastsat i afsnit 126. Betingelserne i afsnit 124 og 125 gælder, når dette er teknisk muligt. Tidligere modtaget investeringsstøtte skal fratrækkes driftsstøtten.

3.4. Energieffektivitetsforanstaltninger, herunder kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling

138. Unionen har sat sig det mål at spare 20 % af Unionens primære energiforbrug senest i 2020. Navnlig har Unionen vedtaget energieffektivitetsdirektivet, som fastlægger fælles rammer for fremme af energieffektiviteten inden for Unionen ved at tilstræbe Unionens overordnede mål for 2020 vedrørende energieffektivitet og bane vejen for yderligere forøgelse af energieffektiviteten efter 2020.

3.4.1. Mål af fælles interesse

139. For at sikre, at støtten bidrager til øget miljøbeskyttelse, vil støtte til fjernvarme og fjernkøling samt kombineret produktion af varme og elektricitet (kraftvarmeproduktion) kun blive betragtet som forenelig med det indre marked, hvis den ydes til investeringer, herunder opgraderinger, til højeffektiv kraftvarmeproduktion og energieffektiv fjernvarme og fjernkøling. I tilfælde af foranstaltninger, der medfinansieres af EU's struktur- og investeringsfonde, kan medlemsstaterne basere sig på argumentationen i de relevante operationelle programmer.

140. Statsstøtte til anlæg til produktion af kraftvarme og fjernvarme, der bruger affald, herunder overskudsvarme, som råenergi, kan yde et positivt bidrag til miljøbeskyttelsen, forudsat at den ikke omgår princippet i affaldshierakiet (jf. afsnit 118).

141. For at dokumentere det bidrag, som støtten yder til øget miljøbeskyttelse, kan medlemsstaten, så vidt det er muligt rent kvantitativt, gøre brug af en række indikatorer, navnlig den mængde energi, som spares takket være øget energimæssig ydeevne og højere energiproduktivitet, eller de effektivitetsgevinster, der opnås gennem lavere energiforbrug og reduceret brændselstilførsel.

3.4.2. Behov for statslig indgriben

142. Energieffektivitetsforanstaltninger rettes mod de negative eksterne virkninger, der er anført i afsnit 35, ved at skabe individuelle incitamenter til realisering af miljømæssige mål for energieffektivitet og nedbringelse af drivhusgasudledninger. Ud over de almindelige markedssvigt, der er nævnt i afsnit 3.2, kan der som et eksempel på et markedssvigt, der kan opstå i relation til energieffektivitetsforanstaltninger, nævnes sådanne foranstaltninger i bygninger. Ved renovering af bygninger tilfalder fordelene ved energieffektivitetsforanstaltninger typisk ikke bygningens ejer, som normalt bærer renoveringsomkostningerne, men lejereren. Kommissionen mener derfor, at der kan være behov for statsstøtte til fremme af investeringer i energieffektivitet for at opfylde målene i energieffektivitetsdirektivet.

⁽⁶⁹⁾ Disse mekanismer kan for eksempel forpligte leverandører af elektricitet til at producere en given andel af deres leverancer fra vedvarende kilder.

3.4.3. Tilskyndelsesvirkning

143. Energieffektivitetsdirektivet pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at nå bestemte mål for bl.a. energieffektiv renovering af bygninger og det endelige energiforbrug. Energieffektivitetsdirektivet pålægger imidlertid ikke virksomheder mål for energieffektivitet og vil på dette punkt ikke forhindre støtte på energieffektivitetsområdet i at have en tilskyndelsesvirkning.

144. Støttens tilskyndelsesvirkning vil blive vurderet på grundlag af betingelserne i afsnit 3.2.4 i disse retningslinjer.

3.4.4. Støttens hensigtsmæssighed

145. Statsstøtte kan betragtes som et hensigtsmæssigt middel til finansiering af energieffektivitetsforanstaltninger, uanset hvilken form den antager.

146. I forbindelse med energieffektivitetsforanstaltninger kan et tilbagebetalingspligtigt forskud betragtes som et hensigtsmæssigt statsstøtteinstrument, navnlig hvis besparelserne ved foranstaltningerne er usikre.

147. Ved vurdering af statsstøtte, der navnlig ydes til energieffektiv renovering af bygninger, kan et finansielt instrument, der er oprettet af medlemsstaten for at finansiere renoveringsarbejder, betragtes som et hensigtsmæssigt middel til at yde statsstøtte.

3.4.5. Proportionalitet

Investeringsstøtte til energieffektivitetsforanstaltninger

148. De støtteberettigede omkostninger udgør de ekstra investeringsomkostninger som fastsat i afsnit 73. Ved energieffektivitetsforanstaltninger kan det være vanskeligt at fastslå det kontrafaktiske scenario, navnlig i tilfælde af integrerede projekter. Ved sådanne projekter vil Kommissionen kunne godtage alternativer til fastsættelse af de støtteberettigede omkostninger som fastsat i afsnit 75.

149. Støtteintensiteterne i bilag 1 finder anvendelse.

Driftsstøtte til energieffektivitetsforanstaltninger (undtagen driftsstøtte til højeffektiv kraftvarme)

150. Kommissionen vil kun anse driftsstøtte til energieffektivitet for at være proportional, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) støtten ydes udelukkende for at kompensere for ekstra nettoproduktionsomkostninger som følge af investeringen under hensyntagen til de fordele, der følger af energibesparelsen⁽⁷⁰⁾. Ved fastsættelsen af driftsstøtten skal en eventuel investeringsstøtte til den pågældende virksomhed i relation til det nye anlæg fratrækkes produktionsomkostningerne, og
- b) driftsstøtten er tidsmæssigt begrænset til fem år.

Driftsstøtte til højeffektiv kraftvarme

151. Der kan ydes driftsstøtte til højeffektive kraftvarmeværker på basis af de betingelser, der gælder for driftsstøtte til elektricitet fra vedvarende energikilder, som er fastsat i afsnit 3.3.2.1 og kun:

- a) til virksomheder, som forestår offentlig el- og varmforsyning, når produktionsomkostningerne for denne elektricitet eller varme er højere end markedsprisen
- b) til industriel anvendelse af kombineret el- og varmeproduktion, når det kan påvises, at produktionsomkostningerne for en energienhed ved brug af denne teknik er højere end markedsprisen for en konventionel energienhed.

⁽⁷⁰⁾ Begrebet produktionsomkostninger skal forstås netto, uden støtte, men med en normal fortjeneste.

3.5. Støtte til forøgelse af ressourceeffektiviteten og navnlig støtte til affaldshåndtering

3.5.1. Ressourceeffektivitet

152. Med flagskibsinitiativet »Et ressourceeffektivt Europa« under Europa 2020 sigtes der mod bæredygtig vækst ved at udpege og skabe nye forretningsmuligheder, bl.a. via nye og innovative produktionsformer, forretningsmodeller og former for produktdesign. Der redegøres for, hvordan en sådan vækst kan afkobles fra anvendelsen af ressourcer, og for dens samlede miljøvirkning.

153. De former for markedssvigt, der er beskrevet i afsnit 35 er særlig relevante for ressourceeffektiviteten. Endvidere tackles markedssvigt på dette område kun sjældent gennem andre politikker og foranstaltninger såsom beskatning og regulering. I sådanne tilfælde kan statsstøtte være nødvendig.

154. For de enkelte foranstaltninger skal medlemsstaterne påvise kvantificerbare fordele på dette politikområde, navnlig i form af ressourcebesparelser eller ressourceeffektivitetsgevinster.

155. I betragtning af de tætte forbindelser med nye og nyskabende produktionsmidler erindrer Kommissionen om, at foranstaltninger, der fremmer ressourceeffektiviteten, kan nyde godt af en ekstra økoinnovationsbonus som omhandlet i afsnit 78, når de relevante kriterier er opfyldt.

3.5.2. Støtte til affaldshåndtering

156. Mere specifikt og i overensstemmelse med princippet i affaldshierarkiet (omhandlet i afsnit 118) udpeger Unionens syvende miljøhandlingsprogram forebyggelse, genbrug og genanvendelse af affald som en af de vigtigste prioriteter. Medlemsstaterne skal opstille affaldshåndteringsplaner⁽⁷¹⁾ og bør respektere dette hierarki og udforme statsstøtteforanstaltninger, der er i overensstemmelse med gennemførelsen af disse planer. Et andet centralt begreb, der ligger til grund for EU-lovgivningen på miljøområdet er »forureneren betaler princippet« som beskrevet i afsnit 44.

157. Statsstøtte til affaldshåndtering, navnlig aktiviteter i forhold til forebyggelse, genbrug og genvinding af affald, kan yde et positivt bidrag til miljøbeskyttelse, forudsat at den ikke omgår de principper, der er omhandlet i foregående afsnit. Dette bidrag består bl.a. af genbrug eller genanvendelse af vand eller mineraler, der ellers blot ville være affald, som ikke blev udnyttet. I lyset af princippet om, at forureneren betaler, skal navnlig virksomheder, som frembringer affald, ikke fritages fra at betale omkostningerne til behandling af affaldet. Endvidere må konkurrencen på markedet for sekundære materialer ikke påvirkes negativt.

158. Kommissionen vil anse støtte til affaldshåndtering for at tjene et formål af fælles interesse i overensstemmelse med ovenstående principper for affaldshåndtering, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) investeringen tager sigte på at nedbringe den mængde affald, der frembringes af andre virksomheder, og vedrører ikke affald frembragt af støttemodtageren
- b) støtten letter ikke indirekte forurenerne for en byrde, som de skal bære i henhold til EU-lovgivningen eller national lovgivning, eller for en byrde, der bør betragtes som en almindelig virksomhedsomkostning for forurenerne
- c) investeringen går videre end det aktuelle tekniske niveau⁽⁷²⁾, dvs. forebyggelse, genbrug, genanvendelse eller nyttiggørelse, eller anvender konventionelle teknologier på en innovativ måde, navnlig med det sigte at etablere en cirkulær økonomi, hvor affald udnyttes som en ressource
- d) de behandlede materialer ville i modsat fald blive bortskaffet eller behandlet på en mindre miljøvenlig måde samt
- e) investeringerne øger ikke blot efterspørgslen efter genbrugsmaterialer uden at øge indsamlingen af sådanne materialer.

⁽⁷¹⁾ Artikel 28 i direktiv 2008/98/EF.

⁽⁷²⁾ Det »aktuelle tekniske niveau« er en proces, hvor forebyggelse, genbrug, genanvendelse eller nyttiggørelse af affaldsprodukter til fremstilling af et slutprodukt er en økonomisk rentabel og normal praksis. Når det er relevant, skal begrebet »aktuelle tekniske niveau« fortolkes fra et teknologisk perspektiv på EU-plan og et fællesmarkedsperspektiv.

159. Støtte, som i modsætning til det, der er anført i afsnit 158, litra a), sigter mod håndtering af støtte-modtagerens eget affald, vil blive vurderet ud fra de generelle kriterier i afsnit 3.2, der gælder for støtte til virksomheder, som går videre end EU-standarderne eller øger miljøbeskyttelsen i mangel af EU-standarder i henhold til afsnit 25, litra c).

3.6. Støtte til opsamling og lagring af CO₂ (CCS)

160. Som det anerkendes i direktiv 2009/31/EF⁽⁷³⁾ (CCS-direktivet) og Kommissionen meddelelse om fremtiden for CCS i Europa⁽⁷⁴⁾, er CCS en teknologi, der kan bidrage til at modvirke klimaændringerne. Ved overgangen til en lavemissionsøkonomi kan CCS-teknologi forene efterspørgslen efter fossile brændstoffer med behovet for at nedbringe drivhusgasudledningerne. I nogle industrisektorer udgør CCS måske den eneste teknologiske løsningsmodel, der kan mindske de procesrelaterede udledninger i den størrelsesorden, som der er behov for på længere sigt. I betragtning af, at omkostningerne til opsamling, transport og lagring CO₂ udgør en alvorlig hindring for udbredelsen af CCS, kan statsstøtte bidrage til at fremme udviklingen af denne teknologi.

161. For at fremme opnåelsen af de langsigtede dekarboniseringsmål mener Kommissionen uanset afsnit 5.1.1, at støtten til CCS bidrager til det fælles miljøbeskyttelsesmål.

162. Unionen har taget flere initiativer til at tackle negative eksterne virkninger, f.eks. sikrer Unionens emissionshandelsordning en internalisering af omkostningerne forbundet med drivhusgasemissioner, hvilket dog ikke nødvendigvis sikrer opfyldelsen af Unionens langsigtede dekarboniseringsmål. Kommissionen går derfor ud fra, at støtten til CCS afhjælper et resterende markedssvigt, medmindre den får dokumentation for, at der ikke længere findes et sådant markedssvigt.

163. Med forbehold af navnlig Unionens bestemmelser på dette område antager Kommissionen, at støtten er hensigtsmæssig, forudsat at alle øvrige betingelser er opfyldt. Både drifts- og investeringsstøtte er tilladt.

164. Støtten kan ydes for at hjælpe kraftværker, der benytter fossile brændstoffer, og kraftværker, der bytter biomasse (herunder kraftværker, der benytter både fossile brændstoffer og biomasse), eller andre industrielle anlæg, der muliggør opsamling, transport og lagring af CO₂ eller enkeltelementer i CCS-kæden. Støtte til CCS-projekter omfatter imidlertid ikke støtte til CO₂-udledende anlæg (industrieanlæg eller kraftværker) som sådanne, men kun støtte til dækning af de omkostninger, der følger af CCS-projektet.

165. Støtten er begrænset til de ekstra omkostninger til opsamling, transport og lagring af den udledte CO₂. Det accepteres generelt, at det kontrafaktiske scenario ville bestå i en situation, hvor projektet ikke gennemføres, da CCS svarer til ekstra infrastruktur, der ikke er nødvendig for driften af et anlæg. I lyset af denne kontrafaktiske situation defineres de støtteberettigede omkostninger som finansieringsgab. Der tages hensyn til alle indtægter, herunder for eksempel omkostningsbesparelser i kraft af et mindre behov for ETS-kvoter og NER300-støtte og EEP-støtte⁽⁷⁵⁾.

166. Kommissionen vurderer støttens konkurrencefordrejende virkninger på grundlag af de kriterier, der er fastsat i afsnit 3.1.6, idet der tages hensyn til, om der er indgået aftaler om videndeling, om infrastrukturen er åben for tredjeparter, og om støtten til enkeltelementer i CCS-kæden har en positiv indvirkning på andre fossile anlæg, som støttemodtageren ejer.

⁽⁷³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114).

⁽⁷⁴⁾ COM(2013) 180 final af 27.3.2013.

⁽⁷⁵⁾ Kommissionens afgørelse 2010/670/EU (EUT L 290 af 6.11.2010, s. 39) (NER300-støtte) og forordning (EU) nr. 1233/2010 om ændring af forordning (EF) nr. 663/2009 (EUT L 346 af 30.12.2010, s. 5) (EEP-støtte).

3.7. Støtte i form af lempelser af eller fritagelser for miljøafgifter og i form af nedsættelser af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder

3.7.1. Støtte i form af miljøafgiftslempelser eller -fritagelser

167. Miljøafgifter pålægges for at øge omkostningerne ved miljøskadelig adfærd og derved begrænse denne form for adfærd og øge miljøbeskyttelsen. I princippet skal miljøafgifterne afspejle de samlede omkostninger for samfundet og derfor skal det beløb, der skal betales pr. emissionsenhed, være det samme for alle virksomheder, der udleder skadelige stoffer. Mens reduktioner i eller undtagelser fra miljøafgifter kan have en negativ indvirkning herpå⁽⁷⁶⁾, kan en sådan fremgangsmåde ikke desto mindre være nødvendig, når støttemodtagerne ellers ville blive udsat for en konkurrencemæssig ulempe af et sådant omfang, at det ikke ville være muligt at indføre miljøafgiften i første omgang.

168. Faktisk kan det være lettere at fastholde et generelt højt miljøafgiftsniveau ved at give nogle virksomheder en mere lempelig behandling med hensyn til afgifter. Således kan lempelser af eller fritagelser for miljøafgifter⁽⁷⁷⁾, herunder afgiftsrefusioner, i det mindste indirekte bidrage til øget miljøbeskyttelse. Dog må det overordnede formål med miljøafgifterne, nemlig at forhindre miljøskadelig adfærd, ikke undermineres. Afgiftslempelserne skal være nødvendige og baseres på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier, og de pågældende virksomheder skal yde et bidrag til øget miljøbeskyttelse. Det kan opnås ved at yde kompensation i form af afgiftsgodtgørelser, hvorved virksomheder ikke er undtaget fra afgiften som sådan, men modtager en fast årlig kompensation for den forventede stigning i det beløb, der skal betales.

169. Kommissionen vil godkende støtteordninger for maksimale perioder på 10 år, hvorefter en medlemsstat kan genanmelde ordningen, hvis den vurderer, at ordningen stadig er hensigtsmæssig.

170. Kommissionen vil mene, at afgiftslempelser ikke underminerer realiseringen af det overordnede mål og i hvert fald indirekte bidrager til øget miljøbeskyttelse, hvis en medlemsstat påviser, at i) lempelserne målrettes præcist mod de virksomheder, der berøres mest af en højere afgift, og ii) at en højere afgiftssats generelt vil være gældende uden undtagelsen.

171. Til det formål vil Kommissionen vurdere oplysningerne fra medlemsstaterne. Disse oplysningerne bør dels omfatte de respektive sektorer eller kategorier af støttemodtagere, der er omfattet af fritagelserne eller lempelserne, dels situationen for de væsentligste støttemodtagere i de berørte sektorer, samt en beskrivelse af, hvordan afgifterne kan bidrage til miljøbeskyttelse. De fritagne sektorer skal beskrives grundigt, og der skal fremlægges en liste med de største støttemodtagere i hver sektor (navnlig med oplysninger om omsætning, markedsandele og afgiftsgrundlagets størrelse).

172. Hvis miljøafgifterne er harmoniserede, kan Kommissionen anlægge en forholdsvis enkel tilgang til at vurdere, om støtten er nødvendig og proportional. Inden for rammerne af direktiv 2003/96/EF⁽⁷⁸⁾ (»energibeskatningsdirektivet«), kan Kommissionen anvende en enklere tilgang til afgiftslempelser, der overholder Unionens minimumsafgiftssats. For alle andre miljøafgifters vedkommende er der behov for en mere dybtgående vurdering af støttens nødvendighed og proportionalitet.

Situation 1: Harmoniserede miljøafgifter

173. Kommissionen vil betragte støtte i form af afgiftslempelser som nødvendig og proportional under den forudsætning, i) at støttemodtagerne som minimum betaler Unionens minimumsafgiftssatser, der er fastsat i det relevante gældende direktiv, ii) at valget af støttemodtagere er baseret på objektive og gennemsigtige kriterier, og iii) at støtten i princippet ydes på samme måde for alle konkurrenter i den samme sektor eller på det samme marked, hvis de befinder sig i en lignende faktisk situation.

⁽⁷⁶⁾ I mange tilfælde er de virksomheder, der nyder godt af afgiftslempelserne, dem med den mest skadelige adfærd, som afgifterne skal afhjælpe.

⁽⁷⁷⁾ Dette kunne f.eks. gøres ved at yde kompensation i form af afgiftslempelser, hvor virksomheder ikke fritages for afgiften, men modtager et engangsbeløb som kompensation for den.

⁽⁷⁸⁾ Direktiv 2003/96/EF om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51) fastsætter sådanne minimumsafgiftssatser.

174. Medlemsstaterne kan yde støtte i form af en nedsættelse af afgiftssatsen eller som en fast årlig kompensation (afgiftsgodtgørelse) eller som en kombination af de to. Fordelen ved tilgangen med en afgiftsgodtgørelse er, at virksomhederne forbliver eksponeret over for de prissignaler, som miljøafgiften giver. Hvor denne tilgang anvendes, bør afgiftsgodtgørelsen beregnes på grundlag af historiske data, dvs. den produktion og det forbrug eller den forurening, der er konstateret for virksomheden i et givet basisår. Afgiftsgodtgørelsen må ikke overstige den EU-minimumsafgift, som ville fremkomme for basisåret..

175. Hvis støttemodtagerne betaler mindre end Unionens minimumsafgiftssatser som fastsat i det relevante gældende direktiv, vil støtten blive vurderet på grundlag af de betingelser for ikkeharmoniserede miljøafgifter, der er fastlagt i punkt 176 til 178.

Situation 2: Ikke-harmoniserede miljøafgifter og specifikke situationer med harmoniserede afgifter

176. For alle andre ikke-harmoniserede miljøafgifter og i tilfælde af harmoniserede afgifter, der ligger under energibeskatningsdirektivets minimumsafgiftssatser (se afsnit 172) og for at påvise støttens nødvendighed og proportionalitet bør en medlemsstat tydeligt fastlægge afgiftslempelsernes omfang. Til dette formål skal medlemsstaten fremlægge de oplysninger, der er nærmere angivet i afsnit 171. Medlemsstaterne kan beslutte at yde støttemodtagerne støtte i form af en fast årlig kompensation, dvs. en afgiftsgodtgørelse (omhandlet i afsnit 174). Denne fremgangsmåde betyder, at virksomhederne forbliver eksponeret over for de prissignaler, som miljøafgiften tjener til at give, men begrænser den forventede stigning i det beløb, der skal betales.

177. Kommissionen finder støtten nødvendig, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) valget af støttemodtagere er baseret på objektive og gennemsigtige kriterier, og støtten ydes i princippet på samme måde for alle konkurrenter i samme sektor, hvis de er i samme faktuelle situation
- b) miljøafgiften uden lempelser fører til en betydelig stigning i produktionsomkostningerne, beregnet som en andel af bruttoværditilvæksten, for alle sektorer eller kategorier af individuelle støttemodtagere og
- c) den betydelige stigning i produktionsomkostningerne kan ikke væltes over på kunderne, uden at det fører til betydelig salgsnedgang.

178. Kommissionen finder støtten proportionel, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

- a) støttemodtagerne betaler mindst 20 % af den nationale miljøafgift eller
- b) afgiftslempelsen er betinget af, at der mellem den pågældende medlemsstat og støttemodtagerne eller sammenslutningerne af støttemodtagere indgås aftaler, hvorefter støttemodtagerne eller sammenslutningerne forpligter sig til at nå miljøbeskyttelsesmål, der har samme virkning, som hvis støttemodtagerne betaler mindst 20 % af den nationale afgift, eller, under de omstændigheder, der er omhandlet i afsnit 173, eller hvis Unionens minimumsafgiftssats blev anvendt. Sådanne aftaler eller forpligtelser kan bl.a. gælde nedbringelse af energiforbrug, nedbringelse af emissionsniveau eller andre miljøvenlige foranstaltninger. Sådanne aftaler skal opfylde følgende kumulative betingelser:
  - i) aftalernes indhold er forhandlet af den enkelte medlemsstat og præciserer målene og fastsætter en tidsramme for opnåelsen af målene
  - ii) medlemsstaten sikrer en uafhængig⁽⁷⁹⁾ og rettidig kontrol af forpligtelserne i aftalerne, og
  - iii) aftalerne revideres løbende i lyset af den teknologiske udvikling og udviklingen generelt, og de skal sikre et effektivt sanktionssystem i tilfælde af manglende overholdelse af aftalerne.

179. I tilfælde af en CO₂-afgift på energiprodukter, der bruges til elproduktion, er det elforsyningselskabet, der skal betale afgiften. Denne CO₂-afgift kan være udformet på en måde, der støtter og er direkte knyttet til Unionens ETS-kvoteprijs, ved at beskatte CO₂. Prisen på elektricitet stiger imidlertid, hvis disse omkostninger væltes over på elforbrugerne. I så fald får CO₂-afgiften samme effekt som den, der følger af at indregne ETS-kvotekomkostningerne i elprisen (indirekte emissionsomkostninger).

⁽⁷⁹⁾ En uafhængig kontrol kan foretages af både et offentligt og et privat organ.

180. Derfor, hvis den i afsnit 179 omhandlede afgift er udformet på en sådan måde, at den er direkte forbundet med kvoteprisen i EU's emissionshandelsordning og har til formål at øge kvoteprisen, kan det overvejes at yde kompensation for disse højere indirekte omkostninger. Kommissionen vil kun betragte foranstaltningen som forenelig med det indre marked, hvis følgende kumulative kriterier er opfyldt:

- a) støtten kun ydes til sektorer og delsektorer, som er anført i bilag II til ETS-retningslinjerne for statsstøtte⁽⁸⁰⁾, for at kompensere for supplerende indirekte omkostninger som følge af afgiften
- b) støtteintensiteten og maksimale støtteintensiteter beregnes som beskrevet i afsnit 27-30 i ETS-retningslinjerne for statsstøtte. ETS-terminsprisen kan erstattes af den nationale afgift, og
- c) støtten udbetales som et engangsbeløb til modtageren i det år, hvor omkostningerne opstår, eller i det følgende år. Hvis støtten udbetales i det år, hvor omkostningerne opstår, skal der foreligge en mekanisme til efterfølgende kontrol af udbetalingen for at sikre, at for meget udbetalt støtte tilbagebetales inden den 1. juli i det følgende år.

3.7.2. Støtte i form af sænkede bidrag til finansiering af støtte til energi fra vedvarende energikilder⁽⁸¹⁾

181. Finansiering af støtte til energi fra vedvarende energikilder gennem afgifter afhjælper ikke som sådan en negativ ekstern virkning, og den har således ingen direkte miljøvirkning. Disse afgifter er derfor fundamentalt forskellige fra de indirekte afgifter på elektricitet, der er omhandlet i afsnit 167, selv om de også kan resultere i højere elpriser. Stigningen i elomkostningerne kan vise sig enten direkte i form af en særlig afgift, som elforbrugerne skal betale ud over selve elprisen, eller indirekte gennem yderligere omkostninger, som elforsyningselskaberne pålægges på grund af forpligtelser til at købe vedvarende energi, og som efterfølgende væltes over på deres kunder, elforbrugerne. Et typisk eksempel ville være, at elforsyningselskaberne pålægges at købe en vis procentdel af vedvarende energi gennem grønne certifikater, hvilket de ikke kompenseres for.

182. I det omfang omkostningerne ved finansieringen af støtte til vedvarende energi inddrives hos energiforbrugere, bør de i princippet tilbagesøges på en måde, der ikke skaber forskelsbehandling mellem forbrugere af energi. Der kan imidlertid være behov for nogle målrettede nedsættelser af disse omkostninger for at sikre et tilstrækkeligt grundlag for finansiering til støtte til energi fra vedvarende kilder og dermed bidrage til at nå EU-målene for vedvarende energi⁽⁸²⁾. På den ene side kan medlemsstater for at undgå, at virksomheder, der er særligt hårdt ramte af finansieringsomkostningerne knyttet til vedvarende energi, stilles dårligt i konkurrencen, ønske at yde delvis kompensation for disse ekstraomkostninger. Uden en sådan kompensation kan finansieringen af støtte til vedvarende energi vise sig at være uholdbar, og offentlighedens accept af ambitiøse foranstaltninger til fordel for vedvarende energi kan være begrænset. Hvis kompensationen er for høj eller tildeles for mange elforbrugere, kan den generelle finansiering af støtte til energi fra vedvarende energikilder på den anden side blive truet, og offentlighedens accept af støtte til vedvarende energi kan ligeledes blive mindsket, og der kan opstå store fordrejninger af konkurrencen og samhandelen.

183. Ved vurderingen af statsstøtte, der skal kompensere for finansieringen af støtte til energi fra vedvarende energikilder, vil Kommissionen kun anvende betingelserne i dette afsnit og i afsnit 3.2.7.

⁽⁸⁰⁾ EUT C 158 af 5.6.2012, s. 4.

⁽⁸¹⁾ Lovgivningen om det indre marked (direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55), forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15) samt de efterfølgende netværksregler og retningslinjer) giver ikke ret til krydssubsidiering af forbrugere inden for takstordningerne.

⁽⁸²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder indeholder bindende mål for vedvarende energi for samtlige medlemsstater. Før da fastsatte Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet allerede mål for vedvarende elektricitet, som medlemsstaterne skulle stræbe efter at nå.

184. For at sikre, at støtten bidrager til at lette finansieringen af støtte til energi fra vedvarende energikilder, vil medlemsstaterne skulle påvise, at de ekstra omkostninger, der afspejles i højere elpriser for støttemodtagerne, kun skyldes støtten til energi fra vedvarende kilder. De ekstra omkostninger må ikke overstige finansieringen af støtte til energi fra vedvarende kilder⁽⁸³⁾.

185. Støtten bør begrænses til sektorer, som er udsat for en risiko med hensyn til deres konkurrencemæssige stilling på grund af de omkostninger, der er forbundet med finansieringen af støtte til energi fra vedvarende energikilder, afhængigt af deres elektricitetsintensitet og deres eksponering for international handel. Støtten kan således kun ydes, hvis selskabet tilhører de sektorer, der er nævnt i bilag 3⁽⁸⁴⁾. Denne liste er beregnet til kun at blive brugt til at vurdere, om en virksomhed er berettiget til denne særlige form for støtte.

186. For at tage højde for, at visse sektorer kan være uensartede hvad angår elektricitetsintensitet, kan en medlemsstat medtage en virksomhed i sin nationale ordning for indrømmelse af reduktioner fra omkostninger, der følger af støtte til vedvarende energi, hvis virksomheden har en elektricitetsintensitet på mindst 20 %⁽⁸⁵⁾ og tilhører en sektor med en handelsintensitet på mindst 4 % på EU-plan, selv om den ikke tilhører en af de i bilag 3 nævnte sektorer⁽⁸⁶⁾. Ved beregningen af virksomhedens elektricitetsintensitet anvendes standardeffektivitetsbenchmarks for elforbruget for industrien, når der foreligger sådanne.

187. I hver støtteberettiget sektor skal medlemsstaterne sikre, at valget af støttemodtagere træffes på basis af objektive, ikke-diskriminerende og gennemsigtige kriterier, og at støtten i princippet ydes på samme måde for alle konkurrenter i samme sektor, hvis de er i samme faktuelle situation.

188. Kommissionen finder støtten proportional, hvis støttemodtagerne betaler mindst 15 % af de supplerende omkostninger uden nedsættelse.

189. I betragtning af den store stigning i afgifterne på vedvarende energi i de seneste år, går et egetbidrag på 15 % af den fulde afgift på vedvarende energi måske ud over, hvad de særligt hårdt ramte virksomheder kan bære. Når der er behov for det, har medlemsstaterne derfor muligheden for at begrænse de udgifter til finansiering af støtte til vedvarende energi, der skal betales på virksomhedsplan, til 4 % af bruttoværditilvæksten⁽⁸⁷⁾ i den pågældende virksomhed. For virksomheder med en elektricitetsintensitet på mindst 20 % kan medlemsstaterne begrænse det samlede beløb, der skal betales, til 0,5 % af den pågældende virksomheds bruttoværditilvækst.

190. Når medlemsstater beslutter at indføre begrænsninger på henholdsvis 4 % og 0,5 % af bruttoværditilvæksten, skal disse begrænsninger gælde for alle støtteberettigede virksomheder.

191. Medlemsstaterne kan tage skridt til at sikre, at de bruttoværditilvækstdata, der benyttes med henblik på denne afdeling, dækker alle relevante arbejdskraftomkostninger.

⁽⁸³⁾ Den mest direkte metode til at påvise årsagssammenhængen består i at henvise til en afgift, der lægges oven i elprisen, og som er øremærket til finansiering af støtte til energi fra vedvarende kilder. En indirekte metode til at påvise de ekstra omkostningers berettigelse ville bestå i at beregne indvirkningen fra højere nettoomkostninger for elforsyningselskaberne fra grønne certifikater og beregne indvirkningen på elprisen, idet det antages, at forsyningselskaberne vælter de højere nettoomkostninger over på forbrugeren.

⁽⁸⁴⁾ Kommissionen mener, at der optræder sådanne risici for sektorer, der står over for en handelsintensitet på 10 % på EU-plan, når sektorens elektricitetsintensitet når op på 10 % på EU-plan. Der optræder en lignende risiko i sektorer med en lavere eksponering for handel på mindst 4 % og med en meget højere elektricitetsintensitet på mindst 20 %, eller som er kendetegnet ved en økonomisk lignende situation (f.eks. på grund af substituerbarhed). Sektorer med en lidt lavere elektricitetsintensitet på mindst 7 % og en meget høj eksponering for handel på mindst 80 % står over for samme risiko. Listen over støtteberettigede sektorer blev opstillet på dette grundlag. Endelig er følgende sektorer taget med, da de i økonomisk henseende svarer til sektorerne på listen og fremstiller substituerbare produkter (støbning af stålprodukter, produkter af lette metaller og ikke-jernholdige metaller grundet substituerbarheden med støbning af jern; genindvinding af sorterede materialer grundet substituerbarheden med de primære produkter på listen).

⁽⁸⁵⁾ Bilag 4 indeholder nærmere oplysninger om beregningen af en virksomheds elektricitetsintensitet.

⁽⁸⁶⁾ Denne test kan også anvendes på virksomheder i servicesektoren.

⁽⁸⁷⁾ Bilag 4 indeholder nærmere oplysninger om beregningen af en virksomheds bruttoværditilvækst.

192. Medlemsstaterne kan yde støtte i form af en afgiftsnedsættelse, som en fast årlig kompensation (afgiftsgodtgørelse) eller som en kombination af de to⁽⁸⁸⁾. Hvis støtten ydes i form af en afgiftsnedsættelse, skal der indføres en mekanisme til efterfølgende kontrol for at sikre, at støtte, der eventuelt er betalt for meget, tilbagebetales inden den 1. juli i det følgende år. Hvis støtten ydes i form af en fast årlig kompensation, skal den beregnes på grundlag af historiske data, dvs. det observerede elforbruget og den observerede bruttoværditilvækst i et givet basisår. Kompensationen må ikke, under anvendelse af de parametre, der er fastsat i denne afdeling, overstige det støttebeløb, som virksomheden ville have modtaget i basisåret.

3.7.3. *Overgangsbestemmelser for støtte, der ydes for at mindske byrden forbundet med finansiering af støtte til energi fra vedvarende energikilder*

193. Medlemsstaterne skal anvende de kriterier for støtteberettigelse og proportionalitet, der er anført i punkt 3.7.2, senest den 1. januar 2019. Støtte, der er ydet for en periode før denne dato vil blive betragtet som forenelig med det indre marked, hvis den opfylder samme kriterier.

194. Desuden mener Kommissionen, at al støtte, der ydes for at mindske byrden forbundet med finansiering af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder for årene før 2019, kan erklæres forenelig med det indre marked, forudsat at den er i overensstemmelse med en tilpasningsplan.

195. For at undgå pludselige forstyrrelser for individuelle virksomheder skal planen indebære en gradvis justering af støtten under anvendelse af de kriterier for støtteberettigelse og proportionalitet kriterier, der er anført i punkt 3.7.2.

196. Såfremt støtten blev ydet for en periode, der lå før anvendelsesdatoen for nærværende retningslinjer, skal planen også for denne periode sikre en gradvis anvendelse af kriterierne.

197. Såfremt støtten i form af en nedsættelse af eller fritagelse for byrden knyttet til finansieringen af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder blev ydet før anvendelsesdatoen for disse retningslinjer til virksomheder, der ikke er støtteberettigede i henhold til afsnit 3.7.2, kan støtten erklæres forenelig med det indre marked, forudsat at tilpasningsplanen opererer med et eget bidrag på 20 % af ekstraomkostningerne svarende til afgiften uden nedsættelse, som indføres gradvist og senest den 1. januar 2019.

198. Tilpasningsplanen skal tage hensyn til alle relevante økonomiske faktorer i forbindelse med politikken for vedvarende energi.

199. Tilpasningsplanen skal godkendes af Kommissionen.

200. Tilpasningsplanen skal meddeles Kommissionen senest 12 måneder efter anvendelsesdatoen for disse retningslinjer.

3.8. **Støtte til energiinfrastruktur**

201. En moderne energiinfrastruktur er afgørende for et integreret energimarked, der er nøglen til energisikkerhed i EU og til at sætte Unionen i stand til at nå sine overordnede klima- og energimål. Kommissionen har anslået, at det samlede behov for investeringer i energiinfrastrukturer af europæisk betydning frem til 2020 vil udgøre omkring 200 mia. EUR⁽⁸⁹⁾. Dette skøn bygger på en vurdering af, hvilken infrastruktur der skal til for at gøre det muligt for EU at opfylde de overordnede politiske målsætninger om at gennemføre det indre energimarked, opnå forsyningsikkerhed og fremme integrationen af vedvarende energikilder. Hvis markedsaktørerne ikke kan etablere den fornødne infrastruktur, kan statsstøtte blive nødvendig for at overvinde markedssvigt og sikre, at EU's betydelige behov for infrastruktur opfyldes. Dette gælder navnlig for infrastrukturprojekter, der har en indvirkning på tværs af grænserne eller bidrager til regional samhørighed. Støtte til energiinfrastruktur, herunder til modernisering og opgraderingen heraf, bør i princippet være investeringsstøtte.

⁽⁸⁸⁾ Brugen af faste årlige kompensationsbeløb har den fordel, at fritagne virksomheder står over for samme stigning i marginalomkostningerne til elektricitet (dvs. den samme stigning i prisen på elektricitet for hver ekstra forbrugt MWh), og dermed begrænses potentielle konkurrencefordrejninger inden for sektoren.

⁽⁸⁹⁾ Arbejdsdokument af 6.6.2011 fra Kommissionens tjenestegrene om investeringsbehov og -huller inden for energiinfrastruktur, SEK(2011) 755, s. 2.

3.8.1. Mål af fælles interesse

202. Energiinfrastruktur er en forudsætning for et velfungerende energimarked. Støtte til energiinfrastruktur styrker således det indre energimarked. Den sikrer forbedringer med hensyn til systemstabilitet, tilstrækkelig produktion, integration af forskellige energikilder og energiforsyning i underudviklede netværk. Kommissionen mener derfor, at støtte til energiinfrastruktur gavner det indre marked og dermed bidrager til et mål af fælles interesse.

3.8.2. Behov for statslig indgriben

203. Energiinfrastrukturinvesteringer er ofte kendetegnet ved markedssvigt. Et af de markedssvigt, der kan opstå på området for energiinfrastruktur, hænger sammen med problemer med koordinering. Divergerende interesser blandt investorer, usikkerhed om resultaterne af samarbejdet og netværkseffekter kan forhindre udformning og udvikling af projekter. Samtidig kan en effektiv energiinfrastruktur medføre væsentlige positive eksterne virkninger, hvorved omkostningerne til og fordelene ved infrastrukturen kan blive fordelt asymmetrisk blandt de forskellige markedsaktører og medlemsstater.

204. For at tackle de markedssvigt, der er omhandlet i afsnit 203, er energiinfrastruktur typisk underlagt regulering med hensyn til tariffer og adgang samt krav vedrørende adskillelse i henhold til lovgivningen om det indre energimarked⁽⁹⁰⁾.

205. Hvad angår finansiering udgør statsstøtte et middel til at overkomme markedssvigt på anden måde end ved hjælp af obligatorisk brugerbetaling. For at påvise behovet for statsstøtte på energiinfrastrukturområdet finder principperne i afsnit 206 og 207 derfor anvendelse.

206. Kommissionen mener, at når det gælder projekter af fælles interesse som defineret i forordning (EU) nr. 347/2013⁽⁹¹⁾ inden for intelligente net og infrastrukturinvesteringer i støtteberettigede områder, er der tale om så store markedssvigt med hensyn til positive eksterne virkninger og koordineringsproblemer, at finansiering gennem tariffer måske ikke er tilstrækkelig, og at der kan ydes statsstøtte.

207. For energiinfrastrukturprojekter, der falder ind under afsnit 206 og helt eller delvis er undtaget fra lovgivningen for det indre energimarked, og for projekter, der ikke falder ind under afsnit 206 vil Kommissionen foretage en vurdering fra sag til sag af behovet for statsstøtte. Kommissionen vil i sin vurdering tage hensyn til følgende forhold: i) om et markedssvigt medfører ikke-optimal etablering af den nødvendige infrastruktur, ii) om tredjeparter har adgang til infrastrukturen, og iii) i hvilket omfang den bidrager til energiforsyningsikkerheden i EU.

208. Kommissionen antager, at der ikke er behov for statsstøtte til olieinfrastrukturprojekter. Medlemsstaterne kan dog yde statsstøtte i exceptionelle og behørigt begrundede tilfælde.

⁽⁹⁰⁾ Reguleringen af det indre marked på energiområdet omfatter navnlig direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55), direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94), forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15) og forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36).

⁽⁹¹⁾ Forordning (EU) nr. 347/2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur.

3.8.3. Hensigtsmæssighed

209. Kommissionen mener, at tariffer⁽⁹²⁾ er det mest hensigtsmæssige middel til finansiering af energiinfrastrukturer. I tilfælde af projekter af fælles interesse, intelligente net og infrastrukturinvesteringer i støtteberettigede områder kan statsstøtte dog betragtes som et hensigtsmæssigt instrument til delvis eller fuldstændig finansiering af infrastrukturen. I disse tilfælde forhindrer markedssvigt ofte en fuldstændig gennemførelse af det princip om, at brugeren betaler, som tarifregulering er baseret på, for eksempel fordi den stigning i tariffen, der skal bruges til at finansiere nye infrastrukturinvesteringer, ville være så væsentlig, at den ville afskrække investeringer eller få potentielle kunder til at afholde sig fra at bruge infrastrukturen.

3.8.4. Tilskyndelsesvirkning

210. Støttens tilskyndelsesvirkning vil blive vurderet på grundlag af betingelserne i afsnit 3.2.4.

3.8.5. Proportionalitet

211. Støttebeløbet skal begrænses til det minimum, der er nødvendigt for at realisere de ønskede infrastruktur mål. For så vidt angår støtte til infrastruktur formodes den kontrafaktiske situation at være den situation, hvor projektet ikke gennemføres. De støtteberettigede omkostninger svarer derfor til finansieringsgabets.

212. Støtteforanstaltninger til infrastruktur bør ikke overstige en støtteintensitet på 100 % af de støtteberettigede omkostninger.

213. Kommissionen vil kræve, at medlemsstaterne tydeligt og separat udpeger eventuelle andre støtteforanstaltninger, som kunne få indvirkning på støtteforanstaltninger til infrastruktur.

3.8.6. Undgåelse af uforholdsmæssigt store negative virkninger på konkurrence og samhandel

214. I betragtning af de nuværende krav i lovgivningen om det indre energimarked, som har til formål at øge konkurrencen, vil Kommissionen mene, at støtte til energiinfrastruktur, der er omfattet af reguleringen af det indre marked, ikke har nogen uberettigede konkurrencefordrejende virkninger.

215. I tilfælde af infrastruktur, der helt eller delvist er undtaget fra eller ikke omfattet af lovgivningen om det indre energimarked, og hvis der er tale om underjordisk lagring af gas, vil Kommissionen i det konkrete tilfælde foretage en vurdering af de potentielle fordrejninger af konkurrencen under hensyntagen til bl.a. tredjeparters adgang til den støttemodtagende infrastruktur og adgangen til alternativ infrastruktur samt støttemodtagerens markedsandel.

3.9. Støtte til tilstrækkelig produktion

216. På baggrund af de vedvarende energikilders stadig større andel, er elproduktionen er i mange medlemsstater ved at ændre sig fra et system med forholdsvis stabil og konstant forsyning i retning af et system med flere variable forsyningskilder i mindre målestok. Denne ændring rejser nye udfordringer med hensyn til at sikre tilstrækkelig produktion.

217. Endvidere kan markedssvigt og reguleringsmæssige svigt medføre utilstrækkelig investering i produktionskapacitet, for eksempel hvis der lægges loft over engrospriser, og elmarkederne ikke kan frembringe tilstrækkelige incitamenter til at investere.

218. Dette kan føre til, at nogle medlemsstater overvejer at indføre foranstaltninger for at sikre tilstrækkelig produktion ved at yde producenter støtte for blot at stille produktionskapacitet til rådighed⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ I bestemmelserne i Kommissionens direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF fastlægges begrundelsen og principperne bag reguleringen af de tariffer for adgang og brug, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne anvender til at finansiere investeringer i denne infrastruktur og vedligeholdelse af den.

⁽⁹³⁾ Kommissionen behandler specifikt spørgsmålet om tilstrækkelig produktion i sin meddelelse af 5. november 2013 om det indre marked for elektricitets realisering og den mest effektive offentlige intervention (C(2013)7243 final) og i det tilhørende arbejdsdokument om tilstrækkelig produktion i det indre marked for elektricitet — vejledning i statslig indgriben (SWD(2013) 438 final af 5. november 2013).

3.9.1. Mål af fælles interesse

219. Foranstaltninger til tilstrækkelig produktion kan udformes på mange måder og omfatte bl.a. investerings- og driftsstøtte (i princippet kun til gengæld for at være rede til at levere elektricitet) og kan have forskellige formål. De kan for eksempel tjene til at afhjælpe kortsigtede problemer med mangel på fleksibel produktionskapacitet i tilfælde af pludselige udsving i den variable produktion af vind- og solenergi, eller de kan fastsætte et mål for tilstrækkelig produktion, som medlemsstaterne ønsker at sikre uanset deres overvejelser på kortere sigt.

220. Støtte til tilstrækkelig produktion kan være i modstrid med målsætningen om at udfase miljøskadelige subsidier, herunder med hensyn til fossile brændstoffer. Medlemsstaterne skal derfor primært overveje alternative metoder til at opnå tilstrækkelig produktion, som ikke har en negativ indvirkning på målsætningen om at udfase miljøskadelige eller økonomisk skadelige subsidier, blandt andet ved at fremme styringen af efterspørgslen og øge kapaciteten på samkøringslinjerne.

221. Formålet med foranstaltningen skal fastlægges præcist, herunder hvornår og hvor problemer med utilstrækkelig produktion forventes at opstå. Et problem med utilstrækkelig produktion skal udpeges i tråd med den analyse, som det europæiske net af transmissionssystemoperatører jævnligt foretager på området i overensstemmelse med lovgivningen om det indre energimarked⁽⁹⁴⁾.

3.9.2. Behov for statslig indgriben

222. Arten af og årsagerne til problemet med utilstrækkelig produktion — og således behovet for statsstøtte for at sikre tilstrækkelig produktion — skal analyseres og kvantificeres korrekt, bl.a. med hensyn til mangel på kapacitet i spidsbelastningsperioder eller sæsonbetonet kapacitet eller efterspørgsel i spidsbelastningsperioder i tilfælde af, at det kortfristede engrosmarked ikke kan matche efterspørgsel og udbud. Den måleenhed, der anvendes til kvantificering, skal beskrives, og beregningsmetoden skal fremlægges.

223. Medlemsstaterne skal tydeligt påvise årsagerne til, at markedet ikke kan forventes at levere tilstrækkelig kapacitet i mangel af indgreb, og skal i den forbindelse tage hensyn til den igangværende markedsudvikling og teknologiske udvikling⁽⁹⁵⁾.

224. I sin vurdering vil Kommissionen, når det er relevant, bl.a. tage hensyn til følgende, som skal forelægges af medlemsstaten:

- a) en vurdering af indvirkningen af variabel elproduktion, herunder indvirkningen fra nabosystemer
- b) en vurdering af indvirkningen fra deltagelse på efterspørgselssiden, herunder en beskrivelse af de foranstaltninger, der skal fremme efterspørgselsstyringen⁽⁹⁶⁾
- c) en vurdering af den faktiske eller potentielle forekomst af samkøringslinjer, herunder en beskrivelse af projekter, der er under gennemførelse eller planlagt
- d) en vurdering af alle andre elementer, der kan forårsage eller forværre problemer med utilstrækkelig produktion, såsom reguleringsmæssige svigt eller markedssvigt, herunder f.eks. lofter over engrospriser.

3.9.3. Hensigtsmæssighed

225. Støtten bør udelukkende betales for producentens tilrådighedsstillelse af kapacitet, dvs. for forpligtelsen til at være rede til at levere elektricitet mod betaling, f.eks. pr. MW kapacitet, der stilles til rådighed. Støtten bør ikke omfatte betaling for salget af elektricitet, dvs. betaling pr. MWh, der sælges.

⁽⁹⁴⁾ Forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, særlig artikel 8 om opgaver, der påhviler ENTSO for elektricitet (EFT L 211 af 14.8.2009, s. 15). Navnlig kan den metode, som er ENTSO-E, Den Europæiske Sammenslutning af Transmissionssystemoperatører, har udviklet med henblik på sine vurderinger af produktionens tilstrækkelighed på EU-plan give en gyldig henvisning.

⁽⁹⁵⁾ En sådan udvikling kan f.eks. omfatte udvikling af markedskobling, dag-til-dag-forretninger, balanceringsmarkeder og markeder for hjælpeydelse samt oplagring af elektricitet.

⁽⁹⁶⁾ Kommissionen vil desuden tage hensyn til planer om indførelse af intelligente målere i overensstemmelse med bilag I til direktiv 2009/72/EF og kravene i henhold til energieffektivitetsdirektivet.

226. Foranstaltningen bør være åben og give tilstrækkelige incitamenter for både nuværende og fremtidige producenter og for operatører, der anvender substituerbare teknologier, herunder løsninger med fleksibelt forbrug eller lagring på efterspørgselssiden. Støtten skal derfor ydes gennem en mekanisme, som rummer mulighed for forskellige tidshorisonter for gennemførelse svarende til den tid, der er nødvendig for, at nye producenter, som bruger anderledes teknologier, kan fremskaffe nye investeringer. Ved foranstaltningen skal der desuden tages hensyn til, i hvilken udstrækning kapaciteten på samkøringslinjerne kan afhjælpe eventuelle problemer med utilstrækkelig produktion.

3.9.4. Tilskyndelsesvirkning

227. Støttens tilskyndelsesvirkning vil blive vurderet på grundlag af betingelserne i afsnit 3.2.4 i disse retningslinjer.

3.9.5. Proportionalitet

228. Beregningen af den samlede støtte bør sikre støttemodtagerne et afkast, der kan betragtes som rimeligt.

229. En udbudsprocedure på basis af klare, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier, hvor der effektivt sigtes mod at nå det fastsatte mål, vil blive anset for at medføre et rimeligt afkast under normale omstændigheder.

230. Foranstaltningen bør have indbyggede mekanismer, der sikrer, at der ikke opstår uventede fortjenester.

231. Foranstaltningen bør udformes på en sådan måde, at den pris, der betales for tilrådighedsstillelse, automatisk bevæger sig mod nul, når den udbudte kapacitet forventes at være tilstrækkelig til at dække den efterspurgte kapacitet.

3.9.6. Undgåelse af uforholdsmæssigt store negative virkninger på konkurrence og samhandel

232. Foranstaltningen bør udformes således, at al kapacitet, som kan bidrage effektivt til at afhjælpe problemerne med utilstrækkelig produktion, kan indgå i foranstaltningen, navnlig under hensyntagen til følgende faktorer:

- a) deltagelse af producenter, der benytter forskellige teknologier, og operatører, som tilbyder foranstaltninger med en tilsvarende teknisk ydeevne, f.eks. styring af efterspørgslen, samkøringslinjer og oplagring. Uanset afsnit 228 kan begrænsningen med hensyn til deltagelse kun retfærdiggøres på grund af utilstrækkelig teknisk ydeevne i forhold til den, der kræves for at løse problemet med utilstrækkelig produktion. Endvidere bør foranstaltninger til tilstrækkelig produktion rumme mulighed for aggregering af både efterspørgsel og udbud
- b) deltagelse af operatører fra andre medlemsstater, hvor en sådan deltagelse er fysisk mulig, særlig i en regional kontekst, dvs. hvor kapaciteten rent fysisk kan stilles til rådighed for den medlemsstat, der gennemfører foranstaltningen, og hvor de forpligtelser, der er fastsat i foranstaltningen, kan håndhæves⁽⁹⁷⁾
- c) deltagelse af et tilstrækkeligt antal producenter, så der fastsættes en konkurrencedygtig pris på kapaciteten
- d) undgåelse af negative virkninger i det indre marked, der for eksempel skyldes eksportrestriktioner, lofter over engrospriser, begrænsninger med hensyn til budgivning eller andre foranstaltninger, som underminerer effektiv markeds kobling, herunder på intraday-markeder og markeder for balancering.

233. Foranstaltningen

- a) må ikke mindske incitamenterne til at investere i samkøringslinjers kapacitet
- b) må ikke skade sammenkoblingen af markeder, herunder balancemarkeder
- c) må ikke underminere beslutninger om investeringer i produktionskapacitet, som er truffet før foranstaltningen, eller beslutninger truffet af operatører vedrørende markederne for balancering eller hjælpetjenester
- d) må ikke medføre en uretmæssig styrkelse af markedsdominans
- e) skal give producenter, der anvender kulstoffattige teknologier, forrang i tilfælde af, at de tekniske og økonomiske parametre er de samme hos flere producenter.

⁽⁹⁷⁾ Ordninger bør tilpasses, hvis der indføres fælles ordninger for at fremme deltagelsen i disse ordninger på tværs af landegrænserne.

3.10. Støtte i form af ordninger for handel med emissionstilladelser

234. Der kan indføres ordninger for handel med emissionstilladelser for at reducere emissionen af forurenende stoffer som for eksempel NO_x ⁽⁹⁸⁾. De kan indebære statsstøtte, f.eks. når medlemsstater udsteder tilladelser og tildeler rettigheder under markedspris. Hvis det samlede antal tilladelser, som en medlemsstat har tildelt, er lavere end virksomhedernes samlede forventede behov, vil den overordnede virkning for miljøet være positiv. På virksomhedsniveau gælder det, at hvis rettighederne ikke dækker virksomhedens samlede forventede behov, må den enten nedbringe forureningen og dermed bidrage til at forbedre miljøbeskyttelsesniveauet eller købe supplerende rettigheder på markedet og således betale for sin forurening.

235. Ordninger med omsættelige tilladelser betragtes som forenelige med det indre marked, hvis følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) ordningerne for handel med emissionstilladelser skal udformes med henblik på at nå miljømål, som går videre end dem, der skal nås på grundlag af fællesskabsstandarder, som er bindende for de pågældende virksomheder
- b) tildelingen skal foregå i åbenhed og være baseret på objektive kriterier og datakilder af den højest tilgængelige kvalitet, og det samlede antal omsættelige emissionstilladelser og kvoter, der ydes til den enkelte virksomhed til under markedsprisen, må ikke være højere end virksomhedens forventede behov i en situation uden emissionshandelsordning
- c) tildelingsmetoden må ikke begunstige visse virksomheder eller visse sektorer, medmindre det kan begrundes med ordningens egen miljømæssige logik, eller de pågældende regler er nødvendige for at sikre overensstemmelse med andre miljøpolitikker
- d) nye markedsdeltagere tildeles i princippet ikke rettigheder eller tilladelser på gunstigere betingelser end eksisterende virksomheder, der driver forretning på de samme markeder. Større tildelinger til eksisterende anlæg end til nye markedsdeltagere ikke medfører urimelige adgangshindringer.

236. Kommissionen vil vurdere behovet for og proportionaliteten af den statsstøtte, der indgår i en ordning for omsættelige tilladelser, ud fra følgende kriterier:

- a) Valget af støttemodtagere skal baseres på objektive og klare kriterier, og støtten skal i princippet ydes på samme måde for alle konkurrenter i samme sektor, hvis de er i samme faktuelle situation
- b) fuld bortauktionering skal føre til en betydelig stigning i produktionsomkostningerne for hver sektor eller kategori af individuelle støttemodtagere
- c) den betydelige stigning i produktionsomkostningerne kan ikke væltes over på forbrugerne, uden at det fører til en betydelig salgsnedgang. Analysen kan gennemføres på basis af skøn over priselasticiteten for produkterne i den pågældende sektor. For at vurdere, om omkostningsstigningen som følge af ordningen med omsættelige tilladelser ikke kan væltes over på forbrugerne, kan der anvendes skøn over salgsnedgang samt følgerne heraf for virksomhedens rentabilitet
- d) individuelle virksomheder i sektoren bør ikke have mulighed for at nedbringe emissionsniveauet for at gøre prisen på certifikaterne overkommelig. At det ikke er muligt at nedsætte forbruget kan godtgøres ved at fremlægge emissionsniveauer opnået med den bedste teknik i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (»EØS«) og bruge dem som benchmark. En virksomhed, der bruger den bedste teknik, kan højst bevilges en kvote, som svarer til stigningen i produktionsomkostninger som følge af handelsordningen for med emissionstilladelser under anvendelse af den bedste teknik, der ikke kan væltes over på forbrugerne. Virksomheder, der har dårligere miljøresultater, tildeles en mindre kvote, der står i forhold til deres resultater.

3.11. Støtte til flytning af virksomheder

237. Investeringsstøtte til flytning af virksomheder tager sigte på at skabe individuelle incitamenter for at nedbringe de negative eksternaliteter gennem flytning af stærkt forurenende virksomheder til områder, hvor en sådan forurening vil have færre skadelige virkninger, hvilket vil give færre eksterne omkostninger. Støtten kan derfor være berettiget, hvis flytningen foretages af hensyn til miljøet, men det bør undgås, at der ydes støtte til flytning til ethvert andet formål.

⁽⁹⁸⁾ Sag nr. C-279/08 P, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. 2011 I, s. 7671.

238. Investeringsstøtte til flytning af virksomheder af miljøbeskyttelse hensyn betragtes som forenelig med det indre marked, forudsat at betingelserne i afsnit 3.2.4 og 3.2.7 følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) flytningen skal være begrundet i miljøbeskyttelse eller forebyggelse og være pålagt ved en administrativ eller retslig afgørelse fra en kompetent offentlig myndighed eller aftalt mellem virksomheden og den kompetente offentlige myndighed
- b) virksomheden skal overholde de strengeste miljøkrav, der gælder i det nye etableringsområde.

239. Støttemodtageren kan være:

- a) en virksomhed, der er etableret i et byområde eller i et særligt bevaringsområde udpeget i henhold til direktiv 92/43/EØF⁽⁹⁹⁾, som på lovlig vis (dvs., at det opfylder alle retlige krav, herunder gældende miljøstandarder) udøver en stærkt forurenende aktivitet, og som på grund af beliggenheden må flytte sit anlæg til et mere hensigtsmæssigt område, eller
- b) en virksomhed eller et anlæg, der er omfattet af direktiv 2012/18/EU⁽¹⁰⁰⁾ («Seveso III-direktivet»).

240. Ved fastsættelsen af de støtteberettigede omkostninger i forbindelse med støtte til flytning af virksomheder tager Kommissionen følgende i betragtning:

a) følgende fordele:

- i) indtægter fra salg eller udlejning af de fraflyttede anlæg og grunde
- ii) erstatning i tilfælde af ekspropriation
- iii) andre fordele i tilknytning til anlæggets flytning, navnlig fordele i form af bedre teknologi som følge af flytningen samt økonomiske fordele som følge af en bedre anvendelse af anlægget
- iv) investeringer i forbindelse med en eventuel kapacitetsforøgelse

b) følgende omkostninger:

- i) omkostninger i forbindelse med køb af jord eller opførelse eller køb af nye anlæg med samme kapacitet som det fraflyttede anlæg
- ii) erstatningsbeløb, der pålægges virksomheden på grund af opsigelse af en lejekontrakt for grunde eller bygninger, hvis flytningen sker for at efterleve en administrativ eller retslig afgørelse.

241. Støtteintensiteterne er fastsat i bilag 1.

4. EVALUERING

242. For yderligere at sikre, at fordrejninger af konkurrencen begrænses, kan Kommissionen kræve, at visse støtteordninger er tidsbegrænsede (normalt fire år eller mindre) og evalueres som beskrevet i afsnit 28. Der vil blive gennemført evalueringer af ordninger, hvor muligheden for fordrejning af konkurrencen er særlig høj, dvs. at de kan risikere at begrænse eller fordreje konkurrencen betydeligt, hvis gennemførelsen af dem ikke evalueres i tide.

243. I betragtning af formålet hermed og for at undgå uforholdsmæssigt store byrder for medlemsstaterne og mindre støtteprojekter gælder denne evaluering kun for støtteordninger med store budgetter eller nye karakteristika, eller hvor der ventes betydelige ændringer på markeder, i teknologi eller lovgivning. Evalueringen skal foretages af en ekspert, der er uafhængig af den støttestyrende myndighed, på grundlag af en af Kommissionen fastsat fælles metodologi. Evalueringen skal offentliggøres. Medlemsstaten skal sammen med støtteordningen forelægge et udkast til evalueringsplan, som bliver en integreret del af Kommissionens vurdering af ordningen.

⁽⁹⁹⁾ Direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7), senest ændret ved direktiv 2013/17/EU (EUT L 158 af 10.6.2013, s. 193).

⁽¹⁰⁰⁾ Direktiv 2012/18/EU af 4. juli 2012 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og om ændring og efterfølgende ophævelse af Rådets direktiv 96/82/EF (EUT L 197 af 24.7.2010, s. 1).

244. I forbindelse med støtteordninger, der ikke er omfattet af den generelle gruppefritagelsesforordning udelukkende på grund af deres store budgetter, vil Kommissionen vurdere, om støtteordningen, med undtagelse af evalueringsplanen, er forenelig med det indre marked, og det på grundlag af kriterierne i forordningen og ikke nærværende retningslinjer.

245. Evalueringen skal forelægges Kommissionen i rette tid til, at den kan tage stilling til en eventuel forlængelse af støtteordningen, og under alle omstændigheder ved dens udløb. De nærmere vilkår og fremgangsmåder for hver evaluering fastlægges i den afgørelse, hvori støtteordningen godkendes. Der skal tages hensyn til resultaterne af evalueringen ved enhver efterfølgende støtteforanstaltning med et tilsvarende formål (og enhver ændring af en ordning som omhandlet i afsnit 244).

5. ANVENDELSE

246. Disse retningslinjer anvendes fra 1. juli 2014 og erstatter de retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse, der blev offentliggjort den 1. april 2008⁽¹⁰¹⁾. De finder anvendelse indtil den 31. december 2020.

247. Kommissionen vil anvende retningslinjerne på alle anmeldte støtteforanstaltninger, hvorom den skal træffe afgørelse, efter at retningslinjerne er trådt i kraft, også selv om projekterne blev anmeldt før dette tidspunkt. Individuel støtte tildelt under godkendte støtteordninger og anmeldt til Kommissionen i medfør af en forpligtelse til at anmelde sådan støtte individuelt, vurderes imidlertid i henhold til de retningslinjer, der gælder for den godkendte støtteordning, som den individuelle støtte er baseret på.

248. Ulovlig miljø- eller energistøtte vil blive vurderet i overensstemmelse med de bestemmelser, der var gældende på den dato, hvor støtten blev ydet, jf. Kommissionens meddelelse om fastsættelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte⁽¹⁰²⁾, dog med følgende undtagelse:

Ulovlig støtte i form af sænkede bidrag til finansiering af støtten til energi fra vedvarende energikilder vil blive vurderet i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 3.7.2 og 3.7.3.

Fra den 1. januar 2011 skal den i afsnit 194 omhandlede tilpasningsplan også sikre en gradvis anvendelse af kriterierne i afsnit 3.7.2 og af egetbidraget i henhold til afsnit 197. Før denne dato finder Kommissionen, at al støtte ydet i form af nedsættelser af finansieringsstøtten til elektricitet fra vedvarende energikilder kan erklæres forenelig med det indre marked⁽¹⁰³⁾.

249. Individuel støtte ydet i henhold til ulovlige støtteordninger vil blive vurderet i henhold til de retningslinjer, der gælder for den ulovlige støtteordning på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet. Hvis modtageren af den pågældende individuelle støtte har modtaget en bekræftelse fra en medlemsstat om, at den vil modtage driftsstøtte til energi fra vedvarende energikilder og kraftvarmeproduktion under en ulovlig ordning for en forud fastsat periode, kan støtten ydes i hele perioden på de betingelser, der er fastsat i ordningen på tidspunktet for bekræftelsen, forudsat at støtten er forenelig med de regler, der gælder på tidspunktet for bekræftelsen.

250. Kommissionen foreslår hermed på grundlag af traktatens artikel 108, stk. 1, medlemsstaterne følgende egnede foranstaltninger vedrørende deres respektive eksisterende støtteordninger på miljø- og energiområdet:

Medlemsstaterne bør om nødvendigt ændre sådanne ordninger for at bringe dem i overensstemmelse med disse retningslinjer senest den 1. januar 2016, dog med følgende undtagelser:

⁽¹⁰¹⁾ EUT C 82 af 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁰²⁾ EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22.

⁽¹⁰³⁾ Kommissionen mener, at denne form for støtte ikke ændrer samhandelsvilkårene i strid med den fælles interesse, og det af følgende årsager. Medlemsstaterne skulle senest den 5. december 2010 sætte de love og administrative bestemmelser i kraft, der er nødvendige for at overholde direktivet om vedvarende energi, der indfører retligt bindende mål for forbruget af vedvarende energi. På den anden side forblev de samlede omkostninger til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder forholdsvis uændret indtil 2010, således at afgifterne forblev forholdsvis lave. Derfor forblev støtten i form af nedsættelser af finansieringsstøtten til elektricitet fra vedvarende energikilder begrænset for de enkelte modtagere. Desuden er støtte ydet mellem december 2008 og december 2010, der ikke overskrider 500 000 EUR pr. virksomhed, sandsynligvis forenelig med det indre marked i henhold til Kommissionens meddelelse om midlertidige EF-rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise (EUT C 83 af 7.4.2009, s. 1), som ændret.

Hvor det er nødvendigt, behøver eksisterende ordninger som omhandlet i artikel 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999⁽¹⁰⁴⁾ vedrørende driftsstøtte til produktion af energi fra vedvarende kilder og til produktion af kraftvarme kun at blive tilpasset disse retningslinjer, når medlemsstaterne forlænger deres eksisterende ordninger, skal genanmelde dem efter udløbet af den 10-årige periode eller efter udløbet af gyldighedsperioden for Kommissionens afgørelse eller ændrer⁽¹⁰⁵⁾ dem.

Hvis en støttemodtager har fået en bekræftelse fra en medlemsstat om, at vedkommende vil få tildelt statsstøtte under en sådan ordning i en forudbestemt periode, kan denne støtte ydes i hele perioden på de vilkår, der er fastlagt i ordningen på tidspunktet for bekræftelsen.

251. Medlemsstaterne bedes give deres udtrykkelige, ubetingede samtykke til de foreslåede egnede foranstaltninger senest to måneder efter datoen for offentliggørelsen af disse retningslinjer i *Den Europæiske Unions Tidende*. Modtager Kommissionen ikke noget svar, vil den antage, at den pågældende medlemsstat ikke kan tilslutte sig de foreslåede foranstaltninger.

6. RAPPORTERING OG OVERVÅGNING

252. I overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004⁽¹⁰⁶⁾ med senere ændringer skal medlemsstaterne indsende årlige rapporter til Kommissionen.

253. Medlemsstaterne skal sikre, at der føres og ajourføres et detaljeret register over alle foranstaltninger, som vedrører tildelingen af støtte. Dette register skal indeholde alle de informationer, som er nødvendige for at kunne fastslå, at betingelserne for støtteberettigede omkostninger og den maksimalt tilladte støtteintensitet er blevet overholdt, hvor dette er relevant. Registret skal ajourføres i ti år fra den dato, hvor støtten blev ydet, og på anmodning udleveres til Kommissionen.

7. REVURDERING

254. Kommissionen kan beslutte at tage disse retningslinjer op til revision eller at ændre dem på et hvilket som helst tidspunkt, hvis det skulle vise sig nødvendigt af konkurrencepolitiske årsager eller af hensyn til andre EU-politikker og internationale forpligtelser.

⁽¹⁰⁴⁾ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

⁽¹⁰⁵⁾ En ændring er en anmeldelsespligtig ændring som omhandlet i artikel 1, litra c), i forordning (EF) nr. 659/1999.

⁽¹⁰⁶⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af forordning (EF) nr. 659/1999 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

BILAG 1

Støtteintensiteter for investeringsstøtte som en del af de støtteberettigede omkostninger

1. Følgende støtteintensiteter vil blive anvendt for støtteforanstaltninger på miljøområdet:

	Små virksomheder	Mellemstore virksomheder	Store virksomheder
Støtte til virksomheder, der går videre end EU-standarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet, hvor der ikke er vedtaget EU-standarder (herunder transportmidler)	60 % 70 % hvis økoinnovation, 100 % hvis udbudsprocedure	50 % 60 % hvis økoinnovation, 100 % hvis udbudsprocedure	40 % 50 % hvis økoinnovation, 100 % hvis udbudsprocedure
Støtte til miljøundersøgelser	70 %	60 %	50 %
Støtte til tidlig tilpasning til kommende EU-standarder mere end 3 år mellem 1 og 3 år før ikrafttræden	20 % 15 %	15 % 10 %	10 % 5 %
Støtte til affaldshåndtering	55 %	45 %	35 %
Støtte til vedvarende energikilder Støtte til kraftvarmeproduktion	65 % 100 % hvis udbudsprocedure	55 % 100 % hvis udbudsprocedure	45 % 100 % hvis udbudsprocedure
Støtte til energieffektivitet	50 % 100 % hvis udbudsprocedure	40 % [100] % hvis udbudsprocedure	30 % 100 % hvis udbudsprocedure
Støtte til fjernvarme og -køling baseret på konventionel energi	65 % 100 % hvis udbudsprocedure	55 % 100 % hvis udbudsprocedure	45 % 100 % hvis udbudsprocedure
Støtte til rensning af forurenede industrigrunde	100 %	100 %	100 %
Støtte til flytning af virksomheder	70 %	60 %	50 %
Støtte i form af omsættelige tilladelser	100 %	100 %	100 %
Støtte til energiinfrastruktur Fjernvarmeinfrastruktur	100 %	100 %	100 %
Støtte til CCS	100 %	100 %	100 %

Støtteintensiteterne i dette skema kan forøges med en bonus på 5 procentpoint i regioner, der er omfattet af traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), eller med en bonus på 15 procentpoint i regioner, der er omfattet af traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), op til en maksimal støtteintensitet på 100 %.

BILAG 2

Typiske former for statslig indgriben

1. Kommissionen overvejer typiske statsstøttescenarier for at øge miljøbeskyttelsen eller styrke det indre energimarked.
2. Navnlig med henblik på beregning af de støtteberettigede omkostninger på basis af et kontrafaktisk scenario anvendes følgende retningslinjer:

Støttekategori	Kontrafaktisk scenario/støtteberettigede omkostninger ⁽¹⁾
Kraftvarmeproduktion	Det kontrafaktiske scenario er et konventionelt system til produktion af elektricitet eller opvarmning med samme kapacitet til effektiv energiproduktion.
Miljøundersøgelser ⁽²⁾	De støtteberettigede omkostninger er omkostningerne til undersøgelserne.
Rensning af forurenede industrigrunde	De påløbne omkostninger ⁽³⁾ til rensningsarbejdet fratrukket grundens værdistigning ⁽⁴⁾ .
Anlæg til produktion af fjernvarme og -køling	Investeringsomkostningerne til opbygning, udvidelse eller renovering af en eller flere produktionsenheder, der indgår som en integreret del af et effektivt system til fjernvarme og -køling.
Affaldshåndtering ⁽⁵⁾	Den ekstra investering sammenlignet med omkostningerne til konventionel produktion uden affaldshåndtering med den samme investering i kapacitet.
Støtte til virksomheder, der går videre end EU-standarderne	De ekstra investeringsomkostninger består af de yderligere investeringsomkostninger, som er nødvendige for at gå videre end det miljøbeskyttelsesniveau, der kræves i EU-standarderne ⁽⁶⁾ .
Mangel på EU- standarder eller nationale standarder	De ekstra investeringsomkostninger består af de investeringsomkostninger, der er nødvendige for at nå et højere miljøbeskyttelsesniveau end det, som den eller de pågældende virksomheder ville nå uden miljøstøtte.
Elproduktion baseret på vedvarende energikilder	De ekstra investeringsomkostninger sammenlignet med omkostningerne forbundet med et konventionelt kraftværk med den samme kapacitet til effektiv energiproduktion.
Opvarmning baseret på vedvarende energikilder	De ekstra investeringsomkostninger sammenlignet med omkostningerne forbundet med et konventionelt opvarmningssystem med den samme kapacitet til effektiv energiproduktion.
Fremstilling af biogas, som opgraderes til naturgasniveau	Hvis støtten begrænses til opgradering af biogas, udgør den kontrafaktiske situation alternativ anvendelse af biogassen (herunder afbrænding).
Biobrændstoffer og biogas til transportformål	I princippet bør vælges de ekstra investeringsomkostninger sammenlignet med et normalt raffinaderi, men Kommissionen kan acceptere alternative kontrafaktiske situationer, hvis de begrundes behørigt.

Støttekategori	Kontrafaktisk scenario/støtteberettigede omkostninger ⁽¹⁾
Udnyttelse af industrielle biprodukter	<p>Hvis biproduktet ville gå til spilde, hvis det ikke blev genanvendt: de støtteberettigede omkostninger er omkostningerne til de ekstra investeringer, der er nødvendige for at udnytte biproduktet, f.eks. en varmeveksler i tilfælde af overskudsvarme.</p> <p>Hvis det ville være nødvendigt at bortskaffe biproduktet: den kontrafaktiske investering består i bortskaffelsen af affaldet.</p>
Støtte i form af ordninger for handel med emissionsrettigheder	Proportionalitet skal påvises ved, at der ikke tildeles for mange kvoter.

⁽¹⁾ Kommissionen kan acceptere alternative kontrafaktiske scenarier, hvis de begrundes behørigt af medlemsstaten.

⁽²⁾ Dette omfatter støtte til energieffektivitetsrevisioner.

⁽³⁾ Den relevante miljøskade skal omfatte skader på jordkvaliteten samt på overflade- og grundvandskvaliteten. Uanset om en virksomhed kan anføre sine udgifter til rensning af sin egen grund som et anlægsaktiv, kan disse betragtes som en støtteberettiget investering, hvis det drejer sig om forurenede grunde.

⁽⁴⁾ Vurderinger af grundværdistigninger, der følger af rensningen, skal udføres af en uafhængig ekspert.

⁽⁵⁾ Dette vedrører håndtering af andre virksomheders affald, herunder genanvendelse, genbrug og genvinding.

⁽⁶⁾ Investeringsomkostninger, som er nødvendige for at nå det beskyttelsesniveau, der kræves ifølge EU-standarderne, er ikke støtteberettigede og skal fratrækkes.

BILAG 3

Liste ⁽¹⁾ over støtteberettigede sektorer ⁽²⁾ i henhold til afsnit 3.7.2

NACE-kode	Beskrivelse
510	Udvinding af stenkul
729	Brydning af andre ikke-jernholdige metalmalme
811	Brydning af pynte- og bygningssten, kalksten, gips, kridt og skifer
891	Indvinding af mineraler til fremstilling af kemiske produkter og gødningsstoffer
893	Saltindvinding
899	Anden råstofudvinding i.a.n.
1032	Fremstilling af frugt- og grøntsagssaft
1039	Anden forarbejdning og konservering af frugt og grøntsager
1041	Fremstilling af olier og fedtstoffer
1062	Fremstilling af stivelse og stivelsesprodukter
1104	Fremstilling af andre ikke-destillerede gærede drikkevarer
1106	Fremstilling af malt
1310	Forbehandling og spinding af tekstilfibre
1320	Vævning af tekstiler
1394	Fremstilling af reb, tovværk, sejlgarn og netstoffer
1395	Fremstilling af fiberdug og varer af fiberdug undtagen beklædningsartikler
1411	Fremstilling af beklædningsartikler af læder
1610	Udsavning og høvling af træ
1621	Fremstilling af finerplader og træbaserede plader
1711	Fremstilling af papirmasse
1712	Fremstilling af papir og pap
1722	Fremstilling af husholdningsartikler og hygiejneartikler samt toiletartikler af papir og pap
1920	Fremstilling af raffinerede mineralolieprodukter
2012	Fremstilling af farvestoffer og pigmenter
2013	Fremstilling af andre uorganiske kemiske grundstoffer
2014	Fremstilling af andre organiske kemiske grundstoffer
2015	Fremstilling af gødningsstoffer og nitrogenprodukter
2016	Fremstilling af basisplast
2017	Fremstilling af syntetisk rågummi
2060	Fremstilling af kemofibre
2110	Fremstilling af farmaceutiske råvarer

(1) Kommissionen kan på basis af kriterierne i fodnote 89 revidere listen i bilag 3, forudsat at den modtager bevis for, at de data, som listen i bilaget bygger på, har ændret sig væsentligt.

(2) Listen og de kriterier, den bygger på, repræsenterer ikke og er ikke relevant for Kommissionens fremtidige holdning med hensyn til risikoen for CO₂-udslip i relation til ETS for arbejdet med udformning af CO₂-udslipsregler i forbindelse med den klima- og energipolitiske ramme for 2030.

NACE-kode	Beskrivelse
2221	Fremstilling af plader, ark, rør og slanger samt profiler af plast
2222	Fremstilling af plastemballage
2311	Fremstilling af planglas
2312	Formning og forarbejdning af planglas
2313	Fremstilling af flasker, drikkeglas mv.
2314	Fremstilling af glasfiber
2319	Fremstilling og bearbejdning af andet glas (herunder teknisk glas)
2320	Fremstilling af ildfaste produkter
2331	Fremstilling af keramiske teglsten og gulvfliser
2342	Fremstilling af keramiske sanitetsartikler
2343	Fremstilling af keramiske isolatorer og isoleringsdele
2349	Fremstilling af andre keramiske produkter
2399	Fremstilling af andre ikke-metallholdige mineralske produkter i.a.n.
2410	Fremstilling af råjern og råstål samt jernlegeringer
2420	Fremstilling af rør og hule profiler og tilhørende fittings af stål
2431	Fremstilling af stænger ved koldtrækning
2432	Fremstilling af stålbånd ved koldvalsning
2434	Fremstilling af tråd ved koldtrækning
2441	Fremstilling af ædelmetaller
2442	Fremstilling af aluminium
2443	Fremstilling af bly, zink og tin
2444	Fremstilling af kobber
2445	Anden fremstilling af ikke-jernholdige metaller
2446	Oparbejdning af nukleart brændsel
2720	Fremstilling af batterier og akkumulatorer
3299	Anden fremstillingsvirksomhed i.a.n.
2011	Fremstilling af industrigasser
2332	Fremstilling af mursten, teglsten og byggematerialer af brændt ler
2351	Fremstilling af cement
2352	Fremstilling af kalk og gips
2451/2452/ 2453/2454	Støbning af jernprodukter, stålprodukter, letmetalprodukter og ikke-jernholdige metalprodukter
2611	Fremstilling af elektroniske komponenter
2680	Fremstilling af magnetiske og optiske media
3832	Genindvinding af sorterede materialer

BILAG 4

Beregning af bruttoværditilvækst og elektricitetsintensitet på virksomhedsplan, jf. afsnit 3.7.2

1. Med henblik på afsnit 3.7.2 forstås ved virksomhedens bruttoværditilvækst bruttoværditilvæksten i faktorpriser, som er bruttoværditilvæksten i markedspriser minus indirekte afgifter plus eventuelle subsidier. Værditilvæksten i faktorpriser kan beregnes på grundlag af omsætningen, plus kapitaliseret produktion, plus andre driftsindtægter, plus eller minus lagerændringer, minus køb af varer og tjenester⁽¹⁾, minus andre omsætningsrelaterede produktafgifter, der ikke er fradragsberettigede, minus produktionsrelaterede skatter og afgifter. Alternativt kan den beregnes på grundlag af bruttodriftsoverskuddet plus personaleomkostninger. Indtægter og udgifter, der i virksomhedens regnskaber klassificeres som finansielle eller ekstraordinære, medregnes ikke i værditilvæksten. Værditilvækst i faktorpriser beregnes brutto, da værditilpasninger (såsom afskrivninger) ikke trækkes fra⁽²⁾.
2. Med henblik på afsnit 3.7.2 anvendes det aritmetiske gennemsnit for de seneste tre år⁽³⁾, for hvilke der findes tal for bruttoværditilvæksten.
3. Med henblik på afsnit 3.7.2 forstås følgende ved en virksomheds elektricitetsintensitet:
  - a) virksomhedens elektricitetsudgifter (som beregnet i henhold til punkt (4) nedenfor) divideret med
  - b) virksomhedens bruttoværditilvækst (som beregnet i henhold til punkt (1) og (2) ovenfor).
4. Ved en virksomheds elektricitetsudgifter forstås følgende:
  - a) virksomhedens elektricitetsforbrug multipliceret med
  - b) den antagede elektricitetspris.
5. Til beregning af virksomhedens elektricitetsforbrug gøres der brug af effektivitetsbenchmarks for branchens elektricitetsforbrug, hvis der foreligger sådanne. Foreligger der ikke sådanne, benyttes det aritmetiske gennemsnit for de seneste tre år⁽⁴⁾, for hvilke der findes tal.
6. Med henblik på punkt 4.b), ovenfor forstås ved den antagede elektricitetspris den gennemsnitlige detailpris på elektricitet, der i medlemsstaten gælder for virksomheder med mere eller mindre samme elektricitetsforbrug i det seneste år, for hvilket der foreligger data.
7. Med henblik på punkt 4.b), ovenfor kan den antagede elektricitetspris inkludere de fulde omkostninger til finansiering af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder, der uden reduktioner ville blive væltet over på virksomheden.

⁽¹⁾ For at undgå tvivl omfatter »varer og tjenester« ikke personaleomkostninger.

⁽²⁾ Kode 12 15 0 i de retlige rammer, der blev indført ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 af 20. december 1996 om statistik over erhvervsstrukturer.

⁽³⁾ For virksomheder, der har eksisteret i mindre end et år, kan der i det første driftsår benyttes fremskrivninger. Medlemsstaterne bør dog gennemføre en efterfølgende vurdering ved udgangen af det første driftsår (»år 1«) for at verificere virksomhedens status som støtteberettiget og de omkostningsgrænser (udtrykt i procent af bruttoværditilvæksten), der gælder for den i henhold til punkt 189 i afsnit 3.7.2. På baggrund heraf bør medlemsstaterne enten yde virksomhederne en godtgørelse eller tilbagesøge en eventuel godtgørelse. For år 2 bør der benyttes data fra år 1. For år 3 bør der benyttes det aritmetiske gennemsnit for år 1 og 2. For år 4 og derefter bør der benyttes det aritmetiske gennemsnit for de foregående tre år.

⁽⁴⁾ Se foregående fodnote.

BILAG 5

Mine- og fremstillingsindustrier, der ikke optræder på listen i bilag 4, men med en handelsintensitet med tredjelande på mindst 4 %

NACE-kode	Beskrivelse
610	Udvinding af råolie
620	Udvinding af naturgas
710	Brydning af jernmalm
812	Grus- og sandgravning; indvinding af ler og kaolin
1011	Forarbejdning og konservering af kød
1012	Forarbejdning og konservering af fjerkrækød
1013	Produktion af kød- og fjerkrækødprodukter
1020	Forarbejdning og konservering af fisk, krebsdyr og bløddyr
1031	Forarbejdning og konservering af kartofler
1042	Fremstilling af margarine o.l. spiselige fedtstoffer
1051	Mejerier samt ostefremstilling
1061	Fremstilling af mølleriprodukter
1072	Fremstilling af tvebakker og kiks; fremstilling af konserverede kager, tærter mv.
1073	Fremstilling af makaroni, nudler, couscous og lignende dejvarer
1081	Fremstilling af sukker
1082	Fremstilling af kakao, chokolade og sukkervarer
1083	Forarbejdning af te og kaffe
1084	Fremstilling af smagspræparater og krydderier
1085	Fremstilling af færdigretter
1086	Fremstilling af homogeniserede produkter og diætmad
1089	Fremstilling af andre fødevarer i.a.n.
1091	Fremstilling af færdige foderblandinger til landbrugsdyr
1092	Fremstilling af færdige foderblandinger til kæledyr
1101	Destillation, rektifikation og blanding af alkohol
1102	Fremstilling af vin af druer
1103	Fremstilling af cider og anden frugtvin
1105	Fremstilling af øl
1107	Fremstilling af læskedrikke; fremstilling af mineralvand og andet vand på flaske
1200	Fremstilling af tobaksprodukter
1391	Fremstilling af trikotagestoffer
1392	Fremstilling af færdige tekstilvarer undtagen beklædningsartikler
1393	Fremstilling af tæpper

NACE-kode	Beskrivelse
1396	Fremstilling af andre tekniske og industrielle tekstiler
1399	Fremstilling af andre tekstiler i.a.n.
1412	Fremstilling af arbejdsbeklædning
1413	Fremstilling af anden yderbeklædning
1414	Fremstilling af underbeklædning
1419	Fremstilling af andre beklædningsartikler samt tilbehør
1420	Fremstilling af varer af pelsskind
1431	Fremstilling af strikkede og hæklede strømpevarer
1439	Fremstilling af andre strikkede og hæklede beklædningsartikler
1511	Garvning og beredning af læder; beredning og farvning af pelsskind
1512	Fremstilling af tasker, kufferter, sadelmagervarer mv.
1520	Fremstilling af fodtøj
1622	Fremstilling af sammensatte parketstave
1623	Fremstilling af bygningstømmer og snedkeriartikler i øvrigt
1624	Fremstilling af træemballage
1629	Fremstilling af andre træprodukter; fremstilling af varer af kork, strå og flettematerialer
1721	Fremstilling af bølgepap og pap og emballage af papir og pap
1723	Fremstilling af kontorartikler af papir
1724	Fremstilling af tapet
1729	Fremstilling af andre papir- og papvarer
1813	Prepress- og premedia-arbejde
1910	Fremstilling af koks mv.
2020	Fremstilling af pesticider og andre agrokemiske produkter
2030	Fremstilling af maling, lak og lignende overfladebehandlingsmidler, trykfarver samt tætningsmaterialer
2041	Fremstilling af sæbe, rengørings- og rensmidler samt poleremidler
2042	Fremstilling af parfume, hårshampoo, tandpasta mv.
2051	Fremstilling af sprængstoffer
2052	Fremstilling af lim
2053	Fremstilling af æteriske olier
2059	Fremstilling af andre kemiske produkter i.a.n.
2120	Fremstilling af farmaceutiske præparater
2211	Fremstilling af gummidæk og gummislanger; vulkanisering af dæk
2219	Fremstilling af andre gummiprodukter
2223	Fremstilling af bygningsartikler af plast

NACE-kode	Beskrivelse
2229	Fremstilling af andre plastprodukter
2341	Fremstilling af keramiske husholdningsartikler og pyntegenstande
2344	Fremstilling af andre keramiske produkter til teknisk brug
2362	Fremstilling af byggematerialer af gips
2365	Fremstilling af fibercement
2369	Fremstilling af andre beton-, gips- og cementprodukter
2370	Tilhugning, tilskæring og færdigbearbejdning af sten
2391	Fremstilling af slibemidler
2433	Koldbehandling
2511	Fremstilling af metalkonstruktioner og dele heraf
2512	Fremstilling af døre og vinduer af metal
2521	Fremstilling af radiatorer og kedler til centralvarmeanlæg
2529	Fremstilling af andre tanke og beholdere af metal
2530	Fremstilling af dampkedler undtagen centralvarmekedler
2540	Fremstilling af våben og ammunition
2571	Fremstilling af bestik, skære- og klipperedskaber
2572	Fremstilling af låse og hængsler
2573	Fremstilling af håndværktøj
2591	Fremstilling af metaltønder og lignende beholdere
2592	Fremstilling af letmetalemballage
2593	Fremstilling af trådvarer, kæder og fjedre
2594	Fremstilling af lukkeanordninger, bolte, skruer og møtrikker
2599	Fremstilling af andre færdige metalprodukter i.a.n.
2612	Fremstilling af printplader o.l.
2620	Fremstilling af computere og ydre enheder
2630	Fremstilling af kommunikationsudstyr
2640	Fremstilling af elektronik til husholdninger
2651	Fremstilling af udstyr til måling, afprøvning, navigation og kontrol
2652	Fremstilling af ure
2660	Fremstilling af bestrålingsudstyr og elektromedicinsk og elektroterapeutisk apparatur
2670	Fremstilling af optiske instrumenter og fotografisk udstyr
2680	Fremstilling af magnetiske og optiske media
2711	Fremstilling af elektriske motorer, generatorer og transformatorer
2712	Fremstilling af elektriske fordelings- og kontrolapparater
2731	Fremstilling af lyslederkabler
2732	Fremstilling af andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler

NACE-kode	Beskrivelse
2733	Fremstilling af tilbehør til ledninger og kabler
2740	Fremstilling af elektriske belysningsartikler
2751	Fremstilling af elektriske husholdningsapparater
2752	Fremstilling af ikke-elektriske husholdningsapparater
2790	Fremstilling af andet elektrisk og elektronisk udstyr
2811	Fremstilling af motorer og turbiner undtagen motorer til flyvemaskiner, motorkøretøjer og knallerter
2812	Fremstilling af hydraulisk udstyr
2813	Fremstilling af andre pumper og kompressorer
2814	Fremstilling af andre haner og ventiler
2815	Fremstilling af lejer, tandhjul, tandhjulsudvekslinger og drivelementer
2821	Fremstilling af ovne, ildsteder og fyringsaggregater
2822	Fremstilling af løfte- og håndteringsudstyr
2823	Fremstilling af kontormaskiner og -udstyr (undtagen computere og ydre enheder)
2824	Fremstilling af motordrevet håndværktøj
2825	Fremstilling af køle- og ventilationsanlæg (til industriel brug)
2829	Fremstilling af andre maskiner til generelle formål i.a.n.
2830	Fremstilling af landbrugs- og skovbrugsmaskiner
2841	Fremstilling af metalforarbejdende værktøjsmaskiner
2849	Fremstilling af andre værktøjsmaskiner
2891	Fremstilling af maskiner til metallurgi
2892	Fremstilling af maskiner til råstofvindingsindustrien samt bygge- og anlæg
2893	Fremstilling af maskiner til føde-, drikke- og tobaksvareindustrien
2894	Fremstilling af maskiner til produktion af tekstiler, beklædningsartikler og læder
2895	Fremstilling af maskiner til produktion af papir og pap
2896	Fremstilling af maskiner til produktion af plast og gummi
2899	Fremstilling af øvrige maskiner til specielle formål i.a.n.
2910	Fremstilling af motorkøretøjer
2920	Fremstilling af karosserier til motorkøretøjer; fremstilling af påhængsvogne og sættevogne
2931	Fremstilling af elektrisk og elektronisk udstyr til motorkøretøjer
2932	Fremstilling af andre dele og tilbehør til motorkøretøjer
3011	Bygning af skibe og flydende materiel
3012	Bygning af både til fritid og sport
3020	Fremstilling af lokomotiver og andet rullende materiel til jernbaner og sporveje
3030	Fremstilling af luft- og rumfartøjer o.l.
3040	Fremstilling af militære kampkøretøjer

NACE-kode	Beskrivelse
3091	Fremstilling af motorcykler
3092	Fremstilling af cykler og invalidekøretøjer
3099	Fremstilling af andre transportmidler i.a.n.
3101	Fremstilling af kontor- og butiksmøbler
3102	Fremstilling af køkkenmøbler
3103	Fremstilling af madrasser
3109	Fremstilling af andre møbler
3211	Prægning af mønter
3212	Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter
3213	Fremstilling af bijouteri og lignende varer
3220	Fremstilling af musikinstrumenter
3230	Fremstilling af sportsudstyr
3240	Fremstilling af spil og legetøj
3250	Fremstilling af medicinske og dentale instrumenter samt udstyr hertil
3291	Fremstilling af koste og børster